

67. évf., 2013. III. 28., ára 50 dinár

12

Jó Pajtás

Én vagyok a feltámadás és az élet...

A mikor a NATO 78 napig bombázta országunkat, bizony nagy károk keletkeztek, halottak is voltak, nem tudjuk, hány, egy is sok lett volna, de kb. ezret emlegettek. Hetvennyolc nap alatt, a legnagyobb katonai hatalom óriási erőbevetésével. Ugyanakkor a törökországi Izmit tízmillós városa alatt megmozdult a föld, s percek alatt romba dől a nagyváros, sok ezer ember életét követelve, a bombázás által okozott károk sokszorosát előidézve. Öt perc alatt. A természet erői óriásiak, és bármit is képzel magáról az ember, csak egy piciny mákszem, melyet a természeti erők sodornak ide vagy oda. Ezek a gondolatok motoszkáltak a fejemben decemberben is, amikor a Topolya melletti autópálya-szakaszon bénult meg a forgalom a hófúvás és az emberi gondatlanság és hanyagság logikus folyamodványaként. És a múlt héten is, amikor előbb Nyugat-Magyarországra, majd az ország keleti részére sújtott le szent Illés kardja (azt mondják a szakik: odafent ő az időjárás-megbízott). Drámák játszódtak le a száz kilométeres, behavazott, mozdulatlanságra ítélt kocsisorokban, s megértem a részvevők problémáit, mert magam is töltöttem már egy éjszakát a behavazott autóban néhány évtizeddel ezelőtt Batajnica magasságában, a belgrádi (fél)autópályán.

A katasztrófavédelem tette, amit tehetett, fölvette a harcot az elemekkel, akit tudott, kimentett. De nemcsak a profik segítettek, a következő emberi történet azt mutatja, hogy bajban ismerni meg – ha nem is mindig a barátot, de az emberséges Embert.

„Sziasztok! Én egy éjjel-nappali boltban dolgozom. Ma olyan dolgok történtek, amik mellett nem lehet csak úgy elmenni. Bejött egy lány, ahogy néhányan mondják: olyan »műnő«. Vett egy karton tejet, egy rúd szálamit, 8 kg kenyeret, vajat meg Nescafé-t. Fura volt a 8 kg kenyér, ezért megkérdeztem: – Nagy a család? Mire ő: – Nem, az iskolába viszem az itt rekedteknek.

Elgondolkodtam. Aztán jött egy srác Audival. Kért 30 db zsemlét, 10 kg kenyeret, egy egész doboz sportszeletet. Kérdeztem is: – Ennyire szereti a csokit? (persze sejtettem, hogy hova lesz), erre ő: – Nem, a rádióban hallottam, hogy kell a segítség! És oda viszi. Nem

Hókáosz!

sokkal később megint jöttek. Elvitték az összes szénsavmentes ásványvizet.

Már tudtam, hova lesz, vagy legalábbis azt hittem. Megkérdeztem. A válasz: – A vasútállomásra viszem, most hallottam, hogy sokan itt maradtak.

De a legszebb dolog csak ezután jött. Négy főiskolás készült az esti bulira, az ehhez való ital- és chipskészletért jöttek. Nálunk hallották

a rádióban, hogy a hajléktalan szállóra is elkelne a segítség. Vissza minden. Összedobták a pénzüket, és kérték, hogy adjak nekik bármit, ami ebből kikerül, és hasznát vennék.

Hát – ez engem nagyon megérintett. De még sorolhatnám. Egy néni süteményt vett, amit a fiával küldött el az autókhoz stb... Nagyon jó volt ma a napom. Akarom, hogy tudja mindenki: a magyarok a bajban összefognak!”

Olvastam, hogy a nevetés aktivizálja az immunrendszert, boldogsághormonokat szabadít föl, kalóriát éget el, lendületbe hozza a vérkeringést, csillapítja a fájdalmat, leépíti a stresszt, és földoldja a lelki feszültséget...

Egy svájci mondás szerint a nevetés fertőző egészség.

Németországban nevető klubokat alakítottak, ahol a vidámságot joggyakorlatok útján serkentik. A program irányítója a nevetőjoga megalapítója, dr. Madan Kataria elvein alapul, aki már egy évtizede szervezi a bombayi Lokandawala parkban a nevetőtálalkozókat, ahol a résztvevők reggelenként humoros rendezvényeken találkoznak, hogy eddzék a nevetőképességüket.

Ki ne tapasztalta volna, hogy a nevetés ragályos, különösen, ha órán történik, amikor tudvalevő, nem ajánlatos csak úgy nevetgélgni.

A péterrévei Samu Mihály iskolában arról beszélgetünk a hatodikosokkal, **Pintér Lillával, Balassa Kornéliával, Kovács Emesével, Deák Arnolddal és Erdélyi Flóriánnal**, kell-e nevető klubot alakítani, vagy a péterrévei nebulók különben is jókedvűek?

A hatodikosok nagy tréfacsinálók hírében állnak, ugyanis nemcsak vicceket mesélnek, hiszen van néhány személy, aki megnevetteti őket.

Lilla elmondása szerint Hegedűs András meg Deák Arnold nagy mókamesterek.

– Igen – kezd a mesélésbe Lilla –, nagyon vidám osztály vagyunk. Ők vicceket mesélnek, és jól elszórakoztatnak bennünket. Néha még órán is. Úgy terjed a nevetés, ahogy meghalljuk a viccet, mert továbbítjuk, s az egész osztály nevet ilyenkor. Néha a tanár meg is kérdezi, hogy mi az az érdekes. Április elsején is sokat szoktunk derülni. Egyszer április elsején megviccelt bennünket az egyik tanárnő. Azt

Nevetni jó

mondta, hogy ellenőrzőt írunk. Szét is osztotta a lapokat. Mi persze megijedtünk, s ekkor mondta, hogy áprililili... A tévében leginkább vígjátékokat nézek, s azon is jókat szoktam nevetgélgni.

Kornélia szerint nem mindig haragszanak a tanárok, néha ők is elmosolyodnak egy-egy bakin.

– Több esetben megtörtént – fűzi hozzá Kornélia –, hogy az egész osztály nevetett valamin, s velünk együtt a tanár is. Jóleső érzés volt, mikor a szerbtanárnő is velünk együtt nevetett. Fölszólította egyik osztálytársunkat, aki nemigen tud szerbül, s mivel nem értette a kérdést, valaki odasúgta, hogy azt kérdezte a tanárnő, veszi-e az uzsonnát. Ne is mondjam, kitört a nevetés, mikor azt felelte, hogy igen, uzsonnázik. Persze hogy a tananyaggal kapcsolatban kérdezte a tanárnő, nem arra volt kíváncsi, hogy uzsonnázik-e. Az egyik osztálytársunknak kicsit nagyobb a füle, s valaki megjegyezte, nagyobb a füle, mint az esze. Ezen is jót neveltünk... Tegnap, mikor írtam a házi feladatot, apukám nézte a You Tuben a bakikat, s jókat neveltünk. Már anyukám is bejött, s mondta, hogy nem lehet házit is csinálni, meg a bakikat is nézni. Meg hát április elsején is sokat neveltünk.

Emese egy matekórán történetekre emlékszik, s azóta is emlegetik az esetet.

– Nálunk mindennapi jelenség az osztályban – folytatja Emese –, hogy jókat derülünk valamin. Tavaly matekórán tanultunk néhány új fogalmat, s az egyik osztálytársunk azt mondta, hogy kompót a kommutatív helyett. Ne is mondjam, kitört a nevetés. A tanár úr is velünk nevetett. Azóta is nálunk e tulajdonság

neve kompót maradt. A tanár úr is szokott viccelődni, s szerintem jó, ha a egy tanárnak van humorérzéke.

Arnold még mindig a fizikaórán történetekre emlékezik.

– Mindig van olyan tanuló, aki valamilyen fogalmat rosszul mond, s ezen is nevetünk – mondja Arnold. – Egyszer meg a Zabos Laci egy fölfújt lufiba vizet töltött, s behozta az osztályba. Valaki kiszúrta, és csurom vizes lett. Még a tanárnő is nevetett. Műszaki órán a tanár úr is szokott viccelődni. Egy alkalommal a szünetben a fiúk kardoztak. Ezt valaki lekamerázta, aztán újra megnéztük, s ezen is jókat derültünk.

Flórián a vígjátékokat nézi a tévében, s ezeken nevet jókat.

– Nagyon szeretem a humoros filmeket – jelenti ki Flórián –, s ezeken derülök jókat. Ha elmegyek a barátaimhoz, vicceket mesélünk, jól elszórakozunk, nagyokat nevetünk. Az iskolában is jó. Megtörténik, hogy órán valaki jelentkezik, s a tanár fölszólítja, s a tanuló nem a feleletet mondja, hanem megkérdezi, kimehet-e a vécére. Ez is röhejes. Egyszer rajzórán a tanárnő használt lapokat osztott szét, a tiszta felére vázát kellett rajzolni. Mivel a lap másik felén motor volt rajzolva, volt, aki azt rajzolgatta tovább. Még a tanárnő is elcsodálkozott, hogy ilyen a váza? Mi meg persze, neveltünk. Kémia-előkészítőn pedig arra kérdésre, hogy mi van a vízben, valaki bement: Kalgon. Az április elsejei tréfa is emlékezetes, mikor a barátomnál aludtam, s este belemártottam a papucsát a vízbe, s odatettem az ágyához. Reggel igencsak meglepődött az áprilisi tréfán.

Koncz Erzsébet

Már csak néhány nap választ el a húsvétól, az ünnepi ételektől és a nyuszi tojta ajándékoktól, és ha már húsvét, akkor a locsolkodásról sem feledkezhetünk meg. Az utolsó napok már a készülődésről és az ünnepvárásról szólnak, a böjt utáni gazdag menüről, a barkáról, a hímes tojásokról és a fészkekről, melyek nélkül nem lenne teljes az egyik legnagyobb keresztény ünnep. Ez az időszak pedig összefonódik a tavasz eljövételével is, az újjászületéssel, melynek jelképe úgyszintén a tojás.

A szabadkai Miroslav Antić iskola tanulóival, a hatodikos **Varga Renátával**, **Lévai Rékával**, **Szöllősi Laurával** és **Berényi Eleonórával**, valamint a nyolcadikos **Lipták Ramónával** és **Vécsi Orsolyával** arról beszélgettünk, ők hogyan készülnek az ünnepre, hogyan telik a húsvétvasárnapjuk, és milyen ajándékokra számíthatnak a nyuszi.

Orsolya a leginkább azt szereti a húsvétban, hogy ilyenkor együtt van a család, és ezekben a napokban több közös programjuk is van.

– Nagypénteken elmegyünk a kálváriára, ezen a napon böjtöt tartunk, ami szerintem fontos dolog, hiszen ez is az ünnep része, nagyszombaton pedig kimegyünk a temetőbe, majd tojást festünk, feldíszítjük a barkát és megfőzzük a sonkát meg a tojást. Vasárnap a nagyihoz megyünk ebédre, ahol összejön a rokonság, húsvét hétfőjén pedig várjuk a locsolókat, anya sok süteményt csinál, amivel megkínálhatjuk őket. Én a leginkább a finom kalácsokat szeretem, persze a sonkát, tojást is szívesen megeszem, az is finom. Szerintem a húsvét nagyobb ünnep, de a karácsony mégis valahogy jobban szeretem. Az ajándékot vasárnap kapom meg, általában valami nagyobb dolgot, de mindig meglepetés, hogy mit hoz a nyuszi.

– Én is szeretem a húsvétot, mert együtt lehet a család, és a tavasz is kezdetét veszi – mondja Ramóna. – A húsvét jelképeiről nem nagyon sokat tudok, de azért hallottam róluk, és szerintem fontos megőrizni a hagyományt. Nekem minden hozzátartozik az ünnephez, az ételek, a tojásfestés, a barka, és ha bármelyik

Húsvéti hangulatban

kimaradna, már nem lenne teljes a húsvét. A vasárnap reggelt apukámnál töltöm, ahol megesszük a sonkát, tojást, ebédre pedig a nagymamához megyünk. Az ajándékot elrejtik, és nekem kell megkeresnem, vagyis át kell érte kutatnom az udvart. Kisebb koromban izgalmas volt ez a keresés, most már kevésbé az, habár legtöbbször meglepetés, hogy mit kapok. Én is megajándékozom a családom tagjait. Főleg saját készítésű ajándékkal lepem meg őket.

Renáta családjában is fontos szerepet kap a húsvét, és ilyenkor mindig kimennek a temetőbe is.

– Mivel nem vagyunk nagyon vallásosak, nem szoktunk templomba járni, de attól nekem így is ünnep a húsvét. Sokat segíték anyukámnak, szombaton főzzük a sonkát és a tojást, vasárnap pedig apunál díszítjük a barkát és festjük a tojást. A szombati napot anyukámmal, a vasárnap délelőttöt apukámmal töltöm, ahol a húsvéti ételeket esszük, ebédre pedig visszamegyek anyuhoz. Mindkét helyen kapok ajándékot is, apukámnál el van rejtve, és nekem kell megkeresnem, anyukámék viszont személyesen adják át az ajándékot. Sőt, amikor elmegyek a mamámhoz, ott is vár ajándék, de ott is meg kell keresnem. Általában olyan ajándékot kapok, amit én szeretnék, úgyhogy csak ritkán ér meglepetés.

Rékáéknál a vasárnap a reggelivel kezdődik, amit az apukájánál fogyasztanak el. Ezt az ajándékozás követi.

– Nekem is a kertben rejtik el az ajándékot, a kistestvérem nagyon élvezi a kutatót, de én már nem tartom annyira érdekesnek, azután a délutánt az anyukámnál töltjük, a sonka, tojás, torma után megint csak kimegyünk a kertbe, mert ott is meg kell keresni az ajándékot, és mondhatom, nem is olyan könnyű megtalálni őket. Amikor kisebb voltam, írtam a nyuszinak levelet, hogy mit hozzon, most már előre megbeszéljük, mi lesz az ajándék. A húsvéti

előkészületeknél mindkét szülőmnek segíteni szoktam, úgyhogy nem unatkozom az ünnep tájékán, mégsem esik nehezemre, mert ilyenkor valahogy más a hangulat még a felnőttek körében is.

Laura is két helyen ünnepel, először az apukájánál van, ahol a nagymamájával festik a tojásokat, feldíszítik a barkát és főznek, majd a délutánt az anyukájával tölti, majd az ünnepi falatok után meglátogatják a másik nagymamáját.

– Szeretem a húsvéti ételeket, enélkül el sem tudnám képzelni ezt a napot. Igazából az egész napom az evésről és a jövő-menésről szól, és persze mindenhol kapok ajándékot is, általában azt, amit előre megbeszélünk. Még ha nem is vagyunk együtt, a családról is szól ez a nap, mindenkin érződik, hogy ünnep van, vidámbbak vagyunk, kedvesebben, megértőbben viszonyulunk egymáshoz. Szerintem a felnőttek is élvezik az ünnepet, annak ellenére, hogy elég sok az előkészület a húsvét körül.

Eleonóra is szereti a húsvétot, és a locsolókat is várja.

– Ez a szokás is szorosan a húsvéhoz tartozik, ha nem lenne, hiányozna. Szeretem, amikor parfümmel meglocsolnak, elég sok locsolóm is van. Általában csokival, narancssal és tojással várom őket, és megkínáljuk őket kaláccsal is. Anyukámmal szoktunk tojást festeni, de a barkadíszítésben is segíték. Csak a saját szobámat kell feltakarítanom, a többi anyu csinálja. Az ajándékot vasárnap reggel szoktuk megkapni, majd elmegyünk a nagymamához, ahol úgyszintén kapunk ajándékot. Templomba nem szoktunk menni, és a kálvárián sem voltam még, de egyszer szívesen elmennék, hogy megismerkedjek ezzel a szokással is. A húsvét attól más, hogy nem mindennapi ételeket eszünk, ajándékot kapunk, és együtt a család, meg mindenki vidám. Szeretem ezt az ünnepet.

Sztojánovity Livia

A rabszolgamunka Rómában

I. táblában az i. e. 5. század háborúi nagyon megterhelték a parasztokat. Sokan az eladósodás következtében rabszolgasorsba süllyedtek. Az elszegényedő parasztok földet akartak, és az adósrabszolgaság ellen harcoltak.

A római parasztok, vagyis a plebejusok harcának újabb állomását jelentette, hogy i. e. 451–450-ben egy tíztagú bizottság írásba foglalta a törvényeket. Ezzel a patríciusok önkényes bíraskodását sikerült korlátozni. Az úgynevezett XII táblás törvények a római polgárok jogviszonyait aprólékosan szabályozták. Álljon itt egy pár példa a XII táblás törvényekből:

IV. 2. Ha az apa fiát három ízben eladja rabszolgának, a fiú szabaduljon fel apja hatalma alól.

V. 1. A nők még felnőttkorukban is gyámság alatt maradjanak.

VII. 2. Ha valaki másnak tagját töri, és az nem egyezik ki vele, akkor hasonló büntetés érje. 9. Ha valaki éjjel szántott földből, a sarjadó termést lelegelteti vagy levágja, az főbenjáró vétség. Ha a tettes nagykorú, felakasztják. A serdületlent megostorozzák. 14. A tetten ért tolvajok közül a szabadokat megkorbácsolják, és a rabszolgaságba adják el ahhoz, akitől lopott. Míg a rabszolgákat megostorozzák és letaszítják a szikláról. A serdületlen gyermekeket a bíró mérlegelése szerint megvesszőzik, és az okozott kárt a szüleikkel megtérítetik. 18. Egytizenketted résznél nagyobb kamatot nem lehet szedni! Stb.

A beszélő szerszámokról

A hódító háborúk idején a római városok piacain nyüzsgöttek a hadifoglyok, akiket rabszolgaként adtak el, de ide hozták a tengeri kalózok az elrabolt embereket és adósaikat a kölcsönzők, ha a tartozásukat nem tudták megfizetni, vagy ha az adót nem bírták kifizetni. A pun háborúk végén minden gazdag római több száz, sőt több ezer rabszolgával és rabnővel rendelkezett.

A rabszolga a gazdag rómaiak otthonában: ajtónálló, komornyik, szakács, borbély, fodrász, tanító, orvos, színész, zenész stb. lehetett. Azonkívül a nagybirtokokon, kézműves műhelyekben, boltokban, az állami bányák-

ban, kikötőkben, kötörőkben, sólepárlókban, hidak, vízvezetékek, utak építésén, teher- és hadihajókon stb. dolgoztak. Tehát a római államban a rabszolga volt a fő munkaerő, a szabad római polgárok helyett dolgoztak, és munkájukkal ellátták az egész római társadalmat, az egész államot.

A rabszolgákat a rómaiak beszélő szerszámoknak tekintették megkülönböztetésül a bögő vagy morgó, illetve a néma szerszámoktól, mint például a kapa. Úgy bántak velük, mint az állatokkal; a kegyetlenkedést semmilyen törvény nem korlátozta. A velük való bánásmódban az az elv érvényesült, hogy a rabszolgától minél többet el kell venni, nekik pedig minél kevesebbet kell adni. Legrosszabb volt a falusi rabszolgák helyzete, mert megláncolva dolgoztatták őket, az éjszakákat pedig szűk, zárt helyiségekben töltötték. A hátuk mindig csíkos volt a kegyetlen felügyelők korbácsának nyomaitól, homlokukon pecsétet viseltek, mint a marhák, a fejüket pedig kopaszra nyírták, hogy meg ne szökjenek. Uraik rosszul és gyengén táplálták, ruházták őket, a munkára viszont a végkimerülésig hajszolták, nemegyszer halálra is verték őket. A megöregedett vagy legyengült rabszolgákat uraik egy elhagyatott szigetre szállították, ahol éhen haltak...

A rabszolgák élete

Apuleius (125–180) híres római regényíró az Aranyszamár címen ismert regényében le-

írja, hogy milyen embertelenül bántak a rabszolgákkal a római császárságban.

„– Oh, ti jó istenek! Hogy mily szerencsétlen emberek voltak itt a műhelyben! Egész testüket kék csíkok tarkítják, összevert hátukat több ütésfolt borítja, mint ruhának nevezhető rongy, de némelyiknek még abból is csak ágyékának elfedésére jutott! A homlokukon bélyeget viseltek, hajukat fejük egyik oldalán lenyírták, lábukon bilincskarikák, arcukat halálos sápadtság torzította, szemhéjaikat kimarta a füstös-párás homály, látásuk meggyengült és egész testüket kifehéřítette a lisztszerű hamu...”

Cato: A földművelésről

Az egyébként maradi gondolkodású Cato, az i. e. 2. században írt munkájában a „korszerű” gazdálkodás módszereit írta le, hogyan lehet legcélszerűbben kihasználni a rabszolgát?

„Mi a birtokos dolga? A birtokos, mielőtt a gazdaságba (latifundium) érkezik, először a ház istenét üdvözlje, még aznap járja körül a birtokát. Ha a végzett munkát nem találja kielégítőnek, és az ispán azt mondja, hogy ő serényen végezte a dolgát, de a rabszolgák betegek voltak, rossz volt az időjárás, szöktek a rabszolgák, közmunkát kellett végezniük – hogyha sok ilyen és efféle kifogást mond –, szólítsa fel, hogy adjon számot a végzett munkáról és a rájuk fordított munkaidőről. Esős volt az idő, vannak munkák, amiket esőben is el lehet végezni: hordót mosni és kátrányozni, kitakarítani az épületeket, átönteni a gabonát, kihordani a trágyát, trágyadombot rakni, vetőmagot válogatni, kijavítani a köteleket, újakat csinálni, a cselédség megfoltoszhatta volna a rongyos ruháját; ünnepnapokon is lehet régi árkokat kitisztítani, közutat javítani, túskebokrot vágni, fölászni a kertet, a réten tisztogatni, a lenyesett ágakat nyálába kötni, tövist kivágni, darát őrlőni és takarítást végezni stb.”

Összeállította: Uri Ferenc történész

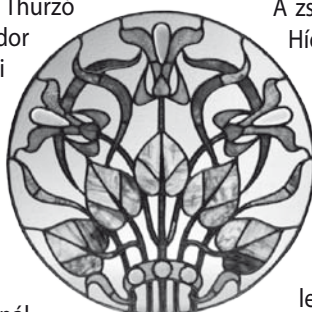
Felhívás az Énekelt Versek

XVIII. Zentai Fesztiválján való részvételre

A Magyar Nemzeti Tanács kiemelt jelentőségű országos rendezvénye

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a zentai Thurzó Lajos Művelődési-Oktatási Központ Weöres Sándor születésének századik évfordulója és a „2013 a külhoni magyar kisiskolások éve” program jegyében, a Zentai Önkormányzat és a budapesti székhelyű Égtájak Kulturális és Közművelődési Egyesület közreműködésével 2013. május 16-a és 19-e között megrendezi az Énekelt Versek XVIII. Zentai Fesztiválját, amelynek idei díszvendége Harkai Vass Éva Szirmai Károly és Híd irodalmi díjas költő.

A szervezők ezúttal is bemutatkozási lehetőséget kínálnak mindazoknak a szolistáknak és együtteseknek, akik, illetve amelyek énekelt verseket adnak elő saját megzenésítésükben. A versenyen való részvétel feltétele, hogy a benevezők műsorán három megzenésített vers szerepeljen; ezek közül az egyik Harkai Vass Éva Ha voltam is című verse legyen. A legjobbak meghívást kapnak a versenyre, amelyet 2013. május 17-én 18 órától a zentai Művelődési Házban a műfaj legjelesebb képviselőiből álló zsűri előtt rendezünk meg. A verseny fődíjai: 1. díj: 12 000 dinár; 2. díj: 10 000 dinár; 3. díj: 8000 dinár.

A zsűri tagjai: Harkai Vass Éva, Szirmai Károly és Híd irodalmi díjas költő, a fesztivál díszvendége (Topolya); Radványi Balázs énekes-zenesz, a Kaláka együttes tagja, a zsűri elnöke (Budapest); Skorutyák Veronika, az Újvidéki Rádió zenei szerkesztője (Újvidék); Szögi Csaba író, költő (Zenta) és Verebes Ernő zeneszerző-költő (Zenta).

Jelentkezni 2013. április 27-éig online lehet a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet honlapján (www.vmmi.org), ahol a felhívás, a versszöveg és a jelentkezési űrlap is megtalálható. A három versenyzőt a hajnal.anna84@gmail.com villámpostacímre kell elküldeni mp3-as formátumban. Bővebb információ a Vajdasági Magyar Művelődési Intézetben (+381-63/111-6856), a zentai Művelődési Házban (+381-24/812-603 – V. Boros Gabriella) és a Zentai Városi Könyvtárban (+381-63/569-247 – Hajnal Anna) kapható.

Az Énekelt Versek XVIII. Zentai Fesztiváljának megzenésítésre ajánlott verse

Harkai Vass Éva

Ha voltam is

(J. A.-remix)

Dermedt hold bámul hideg csillagot.
Ha voltam is, már nem vagyok.
Világ világa nem ragyog,
csak zúzmara, csak jégcsapok.

Deres gyümölcs az ágakon –
látom-e, vagy csak álmodom?
A fülkefényben emberek.
Felébrednék, de nem merek.

Az úton műanyag flakonok, karton.
Szoborként ülök a parton,
és nézem, hogy a dinnyehéj
elúszik s újra visszatér.

Hátam mögött a Parlament
kimozdult és a falra ment.
Törzshelyemet majd meglelem
egy kávéházi szegleten.

Különben erre semmi hír –
hacsak az nem, hogy mostanában,
a líra posztmodern korában
engem mindenki újraír.

Készülök a húsvétra

A húsvéti ünnepet mindig nagyon várom. Ilyenkor sokat segítek anyukámnak. Együtt festjük a tojásokat. Előre megveszem a festékeket és a képeket, amit majd a festett tojásokra ragasztok. Anyukám hagyományokkal festi a tojásokat, én pedig az ecsetemmel búvárszédem. Kalácsütésben is részt veszek. Sok finom krémes sütit készítünk. Az ünnepek közül a húsvétot szeretem a legjobban, mert az első sonkaszelet az enyém.

Süli Szibilla, 3. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Húsvéti ünnep

Nagyon várom a húsvéti ünnepeket, hogy szép színes tojásokat fessek. A tojások a locsolkodóknak és a tojásfestő versenyre készülnek. Az idén is kifújt tojásokból festünk anyával a kiállításra. Remélem, hogy díjazva lesznek. A piros tojásokat a locsolkodó fiúknak szánom. Az ünnepre a család is összejön, és játszok a vidéki unokatestvéreimmel. Ezért is várom ezt a legszebb keresztény ünnepet.

Domonkos Fanni, 3. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Készülök a húsvétra

Izgottan várom az idén is a húsvétot, mint minden évben. Otthon anyával majd sütünk-főzünk. A sonka illata átjárja a házat, és közben tojásokat festünk. Ebben én is segítek. Sok-sok színes és tarka-barka tojást festünk, amit húsvéthétfőn a locsolkodóknak adok. Persze csokit is kapnak mellé. Ezért is kedvelem a húsvéti népszokásokat.

Kormányos Réka, 3. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Locsolkodás

Húsvéti népszokás, hogy hétfőn reggel a fiúk meglocsolják a lányokat. Izgottan várom ezt a napot. Én is illatos vízzel meglocsolom majd lányismerőseimet. A locsolkodásért tojást, csokit és pénzt is szoktam kapni, aminek nagyon örülök. Locsolóverseket is tanulok majd. A nap végén fáradtan nézegetem az ajándékokat és nagyon boldog leszek.

Kormányos Balázs, 3. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Ennyit hagytatok nekünk?

Horgászás a városok főterén. De nem a szökőkutak medencéjében, mert abban van víz, és ha valaki halat engedne bele, ideig-óráig meg is maradna ott. Tehát nem vízbe vetett felcsalizott horgokkal történik majd, sőt megtörténik, hogy a horog csalizatlan lesz, esetenként pedig a zsinór végén nem is lesz horog. Egyesek odáig mennek a tervek szövögetésében, hogy még zsinórt sem fűznek a vezetőgyűrűkbe. Mert a horgászás a terek tégláján, aszfaltján, kőcsozáin, betonján... fog történni. Ez a horgászás tulajdonképpen nem a halfogásról szól. Még akkor sem, ha versenynek titulálják majd.

Az ötlet azoktól a horgászoktól ered, akik ráébredtek arra, hogy ha a hal- és vízügyekben továbbra is úgy alakulnak a dolgok, mint eddig, a folyókban annyi hal marad, mint amennyi a terek szilárd burkolatán fogható. Akár csalizatlan horoggal is. Kell-e kimondani, mennyi? A történet most arról szól, hogy mennyi a semmi.

A horgászok nem ma kezdtek el zúgolódni amiatt, hogy kevés a hal. Sokan vannak közöttük, akiknek akkor is kevés volt, amikor még sok volt belőle. Egyrészt azért, mert sohasem fogtak annyit, amennyit szerettek volna. Ha pedig ez mégis sikerült nekik, akkor többet akartak. Egyre többet. Foghatóból pedig egyre kevesebb volt. Aztán annyi lett, amennyi maradt. Kevés!

A gondolkodó felnőtt horgászok ráébredtek, hogy nektek keveset hagytak. Miután jobban belegondoltak, rájöttek, hogy nekik is kevés maradt elődeiktől. Tovább ragozva a témát, rájöttek, hogy ennek a kétségbeesítő irányzatnak véget kell vetni. És elkezdtek szervezni a halálomány elszegényedése, a vízszennyezések... miatti tiltakozásokat. Mire e sorok a kezetekbe kerülnek, az első már le is zajlik Nagybecseken. Beszámolunk arról, hogyan ment végbe. De magyarországi horgászok is ehhez az ötlethez nyúltak, ők is a főtereken készülnek halfogástól mentes horgászversenyeket tartani.

Ez most ennek csupán a beharangozója, méghozzá nem is akármilyen. Ez az oldal hamarosan megjelenik a tiltakozást szervezők honlapjain. Előbb, mint nyomtatott formában. A kibontakozó mozgalom kabalái ideig-óráig a mi kishorgászaink – Balázs Zsaklina, Magócs Bence, Koliger János, egy névtelen al-dunai fiú, és a temerini verseny résztvevői lesznek. Jó fogást! Egyelőre a főterek kőburkolatán (is).

Mit kezdjük ezzel?

Naphal? Bljak!

Öregek, nektek ez nem nevétséges?

Akárhogy is nézem: géb, géb, géb...

Ekkora halakat akarunk!

Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Március 28.

Gedeon, Johanna és János napja

Gedeon: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: kétélű kard, kardforgató, sebzett kezű, romboló, pusztító, harcos, vágó.

Johanna: A János férfinév latin Johannes formájának a női megfelelője. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (illetve ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve meggyelmezett.

Március 28.

Nagycsütörtökön (zöldcsütörtök): Krisztust az Olajfák-hegyén elfogták. A húsvét Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe a keresztény egyházak legrégebbi, a zsidó pészahra visszavezethető ünnepe. A tanítványok lábának megmosása (a vendégszeretet jelképe) emlékére szokás volt, hogy Rómában a pápa 12 szerzetes lábát megmosta. Királyok, nemesek is így cselekedtek sok országban e napon.

1592. III. 28. (421 éve)

Megszületett Jan Amos Komenský (Comenius) magyar származású cseh teológus, a modern pedagógia megalapítója. Oktatási módszere és iskolarendszerének terve a mai pedagógia alapja. Az esélyegyenlőséget tartotta az iskolai oktatás alapelveként, ezért az általános iskolai kötelezettség bevezetését követelte. Iskolarendszerét négy szakaszból állónak tervezte: „anyaiskola” (elsőtől a hatodik életévig), majd az „anyanyelvi iskola” (a hetedik életévtől a tizenkettedikig), utána a latin vagy szakiskola következett (a tizenharmadiktól a tizennyolcadik életévig), esetenként kapcsolódott felsőbb akadémiai képzés (a huszonegyedik életévig). Képzési rendszerében – megfelelően a diákok fejlődő gondolkodási készségének – a világról szóló ismereteket és nyelvet kell tanítani egyre nagyobb részletességgel.

Március 29.

Augusta, Bertold, Jónás és Taksony napja.

Augusta: Az Augustusztus férfinév női párja, amely latin eredetű név. Jelentése: magas, fennkölt.

Jónás: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: galamb.

Március 29.

Nagypéntek: Krisztus Pilátus általi halálra ítélésének, megostorozásának és kereszthalálának a napja. A nagypéntek német elnevezése, a Karfreitag az ónémet kara (bánat, gyász) szóból ered. Rómában nagypénteken hagyományosan a pápa viszi a hátán a keresztet. A gyász napja, a harangok hallgatnak, az oltárokat letakarják. Nagypénteken a víz mágikus ereje lép előtérbe. A rituális mosakodás jelenik meg a hajnali mosakodásban, melyet csak fiatal lányok végeztek, s mely baljélőző szereppel bírt.

1905. III. 29. (108 éve)

Megszületett Rejtő Jenő író. Reich Jenő néven, zsidó családban született a későbbi Rejtő Jenő, avagy P. Howard, illetve Gibson Lavery. Írt színdarabokat, cikkeket és számos regényt, igaz, jó értelemben vett ponyvák, teli a rá jellemző humorral és öngúnnal. Volt saját stílusa, volt rengeteg ötlete, így volt lelkes olvasóközönsége is.

Március 30.

Zalán, Izidor és Gújdó napja.

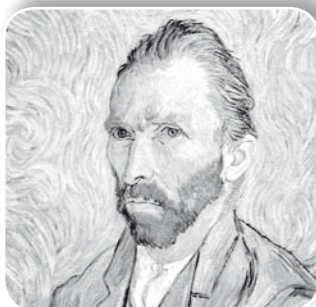
Zalán: Anonymus szerint a honfoglalás előtt a Duna-Tisza közén uralkodó vezér neve Salanus volt. Ezt a nevet a Tisza torkolatánál fekvő Slankamen (Szalánkemén) helységeiből alkotta a krónikaíró. A név mai formája a 19. századi téves olvasat alapján, Vörösmarty Mihály Zalán futása című hősköteménye nyomán vált ismertté.

Izidor: Görög eredetű név. Jelentése: Ízisz (egyiptomi istennő) ajándéka.

Március 30.

Nagyszombat: Este körmenetekkel emlékezik meg a keresztény világ arról, hogy Jézus harmadnap, azaz húsvétvasárnap hajnalán feltámadt halottaiból.

1853. III. 30. (160 éve)

Megszületett Vincent van Gogh (teljes nevén Vincent Willem van Gogh, eredeti kiejtéssel: Fan Hoh), holland festő (Napraforgók stb.).

Március 31.

Árpád, Benjámin, Ákos, Kornélia, Johanna, Villó, Gújdó és Szonóra napja.

Árpád: Régi magyar név, az árpa szó -d kicsinyítő képzős származéka. Szonóra: Latin eredetű név, először Puccini Nyugat-lánya című operájában fordult elő. Jelentése csengő hangú.

Március 31.

Húsvétvasárnap: A feltámadás napja. Húsvét vasárnapja a tavaszi napéj-

egyenlőséget követő első holdtölte utáni első vasárnap. Ez március 22. és április 25. között lehet, az idén március 31. Rómában e napon közel hatvan nyelven beszél majd az új katolikus egyházfő, Ferenc pápa a Szent Péter téri „urbi et orbi” áldás celebrálásakor. E nap ünnepi ételle a bárány.

Március 31.

Óraállítás, a nyári időszámítás kezdete. 1980 óta március utolsó vasárnapján hajnali 2-kor 3-ra állítjuk az órákat. Az óraátállítás célja az volt, hogy a nappalok minél jobban egybeessenek az emberek megszokott ébrenléti idejével, ami átlagosan reggel héttől este tízig tart. A vélemények ma már megoszlanak a téli-nyári időszámítás kapcsán, mivel energiafogyasztási szokásaink nagymértékben megváltoztak. A legújabb számítások szerint már nem lehet az óraátállítással energiát megtakarítani.

Április 1.

Hugó, Pál és Urbán napja.

Hugó: A Hug- kezdetű, germán eredetű nevek rövidülése. A név jelentése: értelem.

Urbán: A név eredete: az Orbán névnek a latin eredetihez közelebb álló alakváltozata. A latin Urbanus névből származik. Jelentése: városi.

Április 1.

Bolondok napja: a téltemető, tavasszöszöntő hagyományokon alapuló ünnepet már az ókori görögök is egymás megtréfálásával köszöntötték.

Április 1.

Húsvéthétfő: a vidámság, a mulatság ideje. A mondai magyarázat szerint a Jézus sírját őrző katonák vízzel öntötték le a feltámadást felfedező, ujjongó asszonyokat, így akarták elhallgattatni őket. Vízbevető hétfőnek is hívják, mert e nap a locsolás napja. A lányokat régen kivonszolták a kút-

hoz, s egy vödör vízzel leöntötték, vagy a patakhoz vitték, és megfürdették. A locsolás, az ősi termékenységvarázsló és megtisztulási rítusban gyökerezik.

Április 2.

Áron, Mária, Tünde és Ferenc napja.

Áron: Bibliai név, talán héber eredetű. Jelentése: ihletett, tisztánlátó, vagy: a bátorság hegye.

Tünde: Vörösmarty Mihály alkotta a tündér szövből Csongor és Tünde című drámai költeményében.

1805. IV. 2. (208 éve)

Megszületett Hans Christian Andersen dán meseíró, költő, regényíró és elbeszélő (A rút kiskacsa, A rendíthetetlen ólomkatona, A kis hableány és sok más mese szerzője).

1985. IV. 2. (28 éve)

Új helyén, a budavári palotában megnyílt az Országos Széchényi Könyvtár. A gróf Széchényi Ferenc által 1802. november 25-én megalapított Nemzeti Könyvtár már startban mintegy 15 000 nyomtatott könyvet, 1200-nál több kéziratot, sok száz térképet, címereket, metszeteket tartalmazott, s – más bel- és külföldi tékák mintájára – érmegyűjteménnyel is rendelkezett.

Április 3.

Buda, Richárd, Irén és Keresztély napja.

Richárd: Germán eredetű név. Jelentése: hatalmas, erős uralkodó, merész.

Keresztély: A latin Christianus név régi magyar alakváltozata. Jelentése: Krisztushoz tartozó, keresztény.

1924. IV. 3. (89 éve)

Az amerikai Omaha városában megszületett Marlon Brando színész. Ismertebb filmjei: A Keresztapa – Oscar-díj (1973) – Legjobb férfi főszereplő; Lázadás a Bounty-n; Rakparton – Oscar-díj (1955) – Legjobb férfi főszereplő; Golden Globe díj (1955) – Legjobb színész; Julius Caesar; A vágy villamosa; Superman; Apokalipszis most I-II.; Don Juan deMarco; Dr. Moreau szigete. Golden Globe és Emmy-díjat is kapott, az Oscar-díjakat visszatartotta.

1897. IV. 3. (116 éve)

Meghalt Johannes Brahms német zeneszerző (Rekviem). Első nagyzenekari művét négyévesen írta.

Füstifecskék zuhanórepülésben

A legelön járó gulya folyamatosan legel. A tehének fűből származó ürüléke nemcsak trágyázza a talajt, hanem különböző rovaroknak is táplálékot és szaporodási lehetőséget kínál. Aki felemelt már egy kissé megszáradt „tehenlepényt”, tudja, hogy milyen gazdag élet rejtőzik alatta. A marhákat állandóan sok légy és bögoly kínozza, így nem véletlen, hogy különösen esős, hűvös napokon füstifecskék vadásznak a gulya körül, és szinte súrolják a legelő marhákat, amint a felrebbentett rovarokat igyekeznek elkapni. A nagy emlősök lábai előtt ürge seregélyek és sárga billegetők szaladgálnak, s ügyesen elkapják a felvert rovarokat. A gulya vagy a birkanyáj körül zajló élet megfigyelése tavasztól ősziig sok érdekeset kínál a természetbúvár számára.

Sárga billegető

A legelők szélén, a mezsgyéken, az útszéleken és a dunántúli domboldalakon kora tavasszal fehérbe öltöznek a kökénybokrok, később a napsütötte dombhátak galagonyáinak illatozó virágai csalogatják a rovarokat. Egyebek között különböző legyek, csillogó szárnyú rózsabogarak és apró cincérek láthatók a fehér virágú bokrokon. Bizonyos években a márciusi bársonylégy tömeges rajzását is megfigyelhetjük, amelyre néha áprilisban kerül sor. A májusi csere-

bogár is gyakran látható a galagonyán, de meglepi az útszéli nyárfákat is. Többnyire alkonyatkor és este rajzik, de az általában négyévenként ismétlődő tömeges megjelenések napközben is mindenütt láthatjuk repülő példányait. A májusi cserebogár fejlődése három évig tart. A hosszú lárvaidőszak után a pajorok a kirepülést megelőző évben, a nyár végén mélyebbre ássák magukat, s bebábozódnak. A bogarak az őszi folyamán alakulnak ki, de a telet még a föld alatt, az úgynevezett bábkamrában töltik, s tavasszal bújnak elő és kezdenek repülni. Csak rövid ideig élnek. Mihelyt párosodtak, a nőtények lerakják petéiket, majd elpusztulnak. A cserebogárjárásos években a rövid életük is elég arra, hogy tarra rágják a fákat.

Májusi cserebogár

Az ember alkotta élőhelyekre az öreg fák jellemzők. A vastag törzsű tölgyeken és egyéb fákra mindig megtaláljuk egyik legérdekesebb életmódú madarunkat, a csuszkát. Furcsa nevét onnan kapta, hogy – a hazai madárvilágban egyedülállóan – a fák törzsén és vastag ágain nemcsak felfelé, hanem fejjel lefelé is könnyedén szaladgál. Mintha csak csúszkálna a fa törzsén. A harkályok és a kis fakuszok mindig fölfelé másznak. Az utóbbiak, ha már magasra ér-

tek, meredeken lefelé repülnek, s egy másik fatörzs aljáról haladnak ismét a korona felé. A csuszka viszont lefelé is végigpásztazza ugyanazt a fatörzset.

Csuszka

Madarunk nem kevésbé érdekes tulajdonsága, hogy a költésre kiszemelt odú száját sárral a saját testméretére szűkíti le. A sár rövid idő alatt kőkeménnyé szárad, s biztos védelmet nyújt a csuszkának a nálánál nagyobb és erősebb, de ugyancsak odúlakó seregéllyel szemben. A csuszkapárok télen is összetartanak, a revírben maradnak. A hímek már januártól trilláznak, füttyöngetnek. Tevékenységük mindig felgyorsul az éjszakai esőt követően. Ilyenkor több tőcsa képződik a közelben, s a csuszka igyekszik kihasználni a lehetőséget, hogy ne kelljen olyan messzire repülnie a sárért. Néha olyan nagy igyekezettel dolgozik, hogy még a torka és a begye is sáros lesz. A fészket egyébként elég hanyagul építi, mert a közelben gyűjtött száraz tölgyleveleket, fenyőtűket, fenyőkéreg-darabokat egyszerűen beejti a nyíláson. Az így képződött aljzatra rakja le hat-hét, fehéres alapon, rozsdás és szürke foltokkal mintázott tojását.

Sch. E.

Nyáj

Kökénybokor virágban

A lovak felismerik gazdájukat

Számos háziállat nem képes arra, hogy gazdáját annak hangja alapján felismerje, s egyes fajoknak még az arc sem nyújt támpontot. A lovak ugyanakkor mindkettő segítségével képesek azonosítani egy embert.

Az eddigi tudományos álláspont szerint csak az ember képes összekapcsolni agyában valakinek a hangját a hozzá tartozó képpel, és emlékezni erre. Egyes kutatók már korábban kimutatták, hogy a lovak képesek megkülönböztetni az ismerős emberi arcokat az ismeretlenektől. Most azonban azt is vizsgálták, hogy az állatok képesek-e párhuzamot vonni a hang és az arc között, ami magasabb szintű megismerő képességet feltételez.

A kísérlet során a lovaknak gazdáik, valamint egy ismeretlen hangját játszották le, és feljegyezték, milyen gyorsan, milyen gyakran és milyen hosszan néztek az állatok arra a személyre, akinek a hangját hallották. Az eredményekből kiderült, hogy a lovak tovább figyelték azt a személyt, akinek a hangját hallották, függetlenül attól, hogy az a gazdájuk volt, vagy sem.

Egy második kísérlet során két ismerős személyt mutattak a lovaknak. Az állatoknak sikerült a személyeket a hozzájuk tartozó hanggal párosítani, egyes patások megpróbálták megközelíteni a „hozzájuk szólót”. Ez egyértelmű jele annak, hogy a lovak képesek összekapcsolni a látható és a hallható benyomásokat. Az eredmények azt is felfedték, hogy a kancák tovább néztek a személyre, akinek a hangját hallották. Ez utalhat arra, hogy a természetben a kancák tartják inkább össze a csoportot, a ménék kevésbé.

Pingvinbábik és a plüssmama

A Londoni Állatkert lakója, a Primrose névre keresztelt pápaszemes pingvin sorstársával, Regenttel együtt a 15 centis plüssmamához bújik egy kis szeretetért, miután szülei eltasztották őket maguktól.

A pápaszemes pingvin, Primrose (nevét a közeli Primrose dombról kapta) sorstársával, Regenttel együtt plüss pótmamát kapott az állatkert dolgozóitól.

A pingvingyerkőcök elfogadták a szőrmókot pótmamaként. A gondozók 10 héten keresztül fogják a pótmama társaságában nevelni a pingvineket, utána visszaengedik őket fajtársaik közé.

A pápaszemes pingvin az egyetlen afrikai pingvinfaj. Nevét a szemei felett látható csupasz rózsaszín bőrfelületről kapta, melynek szerepe az állat testhőmérsékletének egyensúlyban tartása.

A pápaszemes pingvin hím és nőstény egyede hasonlít egymásra, bár a hímek kicsit nagyobbak, és a csőrük is erősebb. Hossza a 40–60 centiméter között mozog, tömege pedig 2–4 kilogramm.

Az úszómadár halevő (szardíniát, szardellát, makrelát és heringfélét eszik). Áramvonalas testével, úszóhártyás lábaival és úszókká fejlődött szárnyaival gyors manőverekre képes, átlagosan 30 méteres mélységig merül. Egy táplálékszerző útja során akár 110 kilométert is megtehet.

A vörös panda

A jól ismert fekete-fehér óriáspanda távoli rokona, a vörös panda magányos teremtmény, amely a nepáli, mianmari és a közép-kínai erdőkben honos.

A vörös panda eltölpül az óriás fekete-fehér panda mellett, amellyel megosztja nevét. Ezek a pandák az átlagos házimacsák méretét érik el, habár hosszú, bozontos farkuk akár 46 cm-es is lehet. A pandák ezt a testrészüket takarónak használják a hideg hegyi levegő ellen. A vörös panda, az óriás pandához hasonlóan, a magaslati őserdőket kedveli, de területe kiterjedtebb. A vörös pandák a nepáli, a mianmari (Burma) és a közép-kínai erdőkben élnek.

Ezek az állatok a leggyakrabban fákon tartózkodnak, és ott is alszanak. Akkor a legaktívabbak, amikor táplálékot keresnek: szürkületkor, éjjel és hajnalban.

A vörös pandák kedvelik a bambuszt, de nagyobb rokonuktól eltérően, ők megeszik a gyümölcsöket, a makkot, a gyökereket és a tojasokat is. Hosszúcsuk csuklócsontjuk van, amely a hüvelykujjhoz hasonlóan működik, ezzel jól tudnak markolni.

Félnék és magányos állatok, kivéve amikor párosodnak. A nőstények tavasszal és nyáron hozzák a világra kicsinyeiket, amelyeknek száma egy és négy között szokott lenni. A kis pandák 90 napot a fészekben töltenek, ez idő alatt az anya vigyáz rájuk.

A vörös panda osztályozási gondokat okozott a tudósoknak. Az óriáspanda rokonai közé sorolták, de ugyanakkor a mosómedve rokonai közé is, bozontos farkuk miatt. Manapság a vörös pandákat saját, egyedi családjukba sorolják, a macska-medvefélék családjába.

A vörös pandák az erdőirtás miatt veszélyben vannak. Természetes élőhelyük csökken, mivel egyre több erdőt pusztítanak el a fakitermelés és a mezőgazdaság miatt.

RÜGYFAKADÁS

Húsvét

Vége van a télnek,
Zöldell már a rét,
A húsvéti ünnepekig
Alig van egy hét.
Készülnek a gyerekek,
Piros tojást festenek.

Leállnak a gépek,
Elcsitul a zene,
Minden ember szíve
Örömmel van tele.
Megpihen a nehéz munka,
Asztalra kerül a sonka.

Húsvétnek szép ünnepén
Együtt van a család,
S a családdal együtt
Ünnepel a világ!
Nincs a szívekben most harag
Nagymisére hív a harang!

Zserai Petra, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A felnőttek mindig titkolóznak

Egy évben húsvét napján történt, amit most elmondok.
Az ünnep reggelén átmentem a mamámhoz, aki így szólt hozzám:
– Nézd csak, mit adott nekem a „nyuszika”!
Ezzel átadott egy cetlit, amin ez állt:
„Nézz be az íróasztal második fiókjába!”
Hazarohantam, és a fiókban egy cédulát találtam:
„Kérdezd meg Elvit a következő feladatról!”
Rohantam. Megkérdeztem a nővéremet, hogy mi a következő feladat.
Ő azonban semmit sem tudott. Anya azt mondta, hogy menjünk enni.
Ekkor még nem szerettem a borsólevest. Nem akartam enni. Anyu titokzatoskodott:
– Lehet, hogy a „nyuszika” addig nem mondja meg Elvinek a következő feladatot, amíg nem eszel borsólevest.
Ekkor firtogva, de megettem a levest. Bementünk. Ismét feltettem a kérdést. Ezúttal válaszolt.
– Tíz perc múlva nézd meg a fészket! – mondta.
Nagy nehezen el is múlt tíz perc. Megnéztem. Egy boríték volt benne, amiben ez állt:
„Kedves Gaga!
Az idén egy játékot játszunk. Ha minden feladatot jól teljesítesz, megkapod az ajándékot.”

Üdv: Nyuszi

Ui.: Takarítsd ki a szobádat, és vidd arrébb az asztalt, majd szólj anyukádnak.”

Megcsináltam a feladatot. Anya adott három papírfecnit, ezek közül kellett választani.

„Söpörd le a lépcsőt, majd szólj anyukádnak!”

Megtettem. Anya a nadrágzsebéből előhúzott egy újabb papírdarabkát. Ez állt rajta:

„Nézz szét a hátsó udvarban!”

Szétnéztem a hátsó udvarban.

A fákamrában meg is találtam az ajándéknak szánt szőnyeget, amit még aznap leterítettünk a szépen feltakarított szobában. Ez a nap nagyon jó volt, be is vésődött az emlékezetembe örökre.

Gyorgyevecs Gabriella, 4. osztály, November 11. iskola, Zenta

Húsvét

Piros, kék, lila,
sok tojás, sok fajta.
Húsvétkor az a szokás,
a nyúl hozza a tojást.

A húsvéti fészek már teli,
rengeteg a cukorka és csoki.
Minden gyerek öröme,
édes a húsvét ünnepe.

Másnap a fiúk jól járnak,
szódavízzel locsolnak.
Mennek házról házra,
a lányos házaknál megállva.

Pásztor Krisztián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Tréfás mese

Volt egyszer, hol nem volt, az Üveghegyeken túl, ahol még a vak egér sem jár, élt egy szegény ember s annak három fia.

Amikor megnőttek, vándorútra mentek. Mi a legkisebbel tartunk. Ahogy ment, mendegélt, találkozott egy mókussal. Már első pillantásra egymásnak ugrottak. De nagyon tetszetek egymásnak. Így a mókus mindjárt meg is kérdezte a fiút, hogy mi járatban van.

– Hát elfogyott a sör a kocsmában, így inkább elmegyek a Godzillához egy fánkra. A mókus is társult hozzá. Ahogy mentek, megláttak egy rózsaszín kastélyt. Bementek. Találkoztak egy lóval, aki farkasnak adta ki magát, és bekapta mindkettőjüket.

Ha farkas meg nem ette volna a szereplőket, az én mesém is tovább tartott volna.

Dávid Tibor, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Bolondok napja

Mindjárt itt az április,
Várja mára sok dilis.
A csínyeket tervezik,
Hogy legyen kin nevetni.

A csínyek közül van választék,
A legjobb mindenkinek a magáé.
Lesz itt minden, én már érzem,
Kaja, csata, na de kérem!

Csúnya tréfákat is üznek,
Minden fajtáját használják a bűznek.
De van, akinek elég egy mondat:
Áprilili minden számárnak!

Pletikoszty Dávid, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Szenzáció

A lisszaboni tudósítónk jelenti, hogy ma, augusztus 22-én a délelőtti órákban a portugál tengerparton az üdülők egy nagy fehér kocka közleledését vették észre. Hamarosan kiderült, hogy az egy nagy gleccserdarab, mely Grönlandról szakadt le, és elindult dél felé. Mindenki nagyon megijedt a látványtól. Nagy pánik keletkezett, a turisták sietve pakolják böröndjeiket.

Vicsek Gregor, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Kiderült az igazság

Egy éve történt a dolog. A 7. osztályban éltük boldog diáknapjainkat. Már nem tudom, hogyan pattant ki az agyunkból ez az eszement ötlet.

Az osztályfőnök azt mondta, hogy hozzunk magunkkal az iskolába egy kis gyümölcsöt, ha az uzsonna után éhesek lennénk. Ezzel nem is volt semmi probléma. Hozott is mindenki különféléket: körtét, barackot, almát, narancsot. Már nem emlékszem tisztán, de azt tudom, hogy Áronnak, az osztálytársamnak és nekem az jutott az eszembe, hogy dobáljuk a narancsot egymás között. Először csak mi ketten ügyeskedtünk, majd később az osztály többi tagja is csatlakozott. Egy kis idő múlva arra lettünk figyelmesek, hogy a gyümölcsből már a mennyezeten is van. Nem sok, de itt-ott látszott egy pár narancssárga színű folt. Ezt élveztuk egy-két héten keresztül. A többi osztály már észrevette a foltokat, és megpróbált lebuktatni minket. Pontosan emlékszem, egyik hétfőn az informatikateremben számítógépeztünk, amikor a csendet megzavarta egy erőteljes kopogás. Az igazgatónő lépett be az ajtón dühös tekintettel, és megkérdezte, amitől tartottunk:

– Gyerekek! Nem tudjátok, hogy ki szokta dobálni a narancsot a matematikateremben?

Siri csend, csak a számítógépek zúgása hallatszott. Nem válaszoltunk. Még egyszer megkérdezte:

– Tessék! Áron, Leontina?

Az osztály rémülve kapkodta a levegőt. Az igazgatónő már tudta, hogy mi voltunk a bűnösök, de mi tagadtuk. Elküldött bennünket az osztályfőnökhöz, akitől úgyszintén kaptunk egy jó adag fejmosást, de megérdemeltük. Elmondta, hogy a nyáron ki kell meszelni a termet. Félttem attól, hogy mi lesz a szüleim reakciója a híre. Elterveztem, hogy nem mondom meg mindjárt, mikor hazaérek, majd csak este. Elért az este, én remegtem, de tudtam, hogyha ma este nem mondom el, akkor holnap még nehezebb lesz. Nekigyűrekeztem és kinyögtem, hogy mi a helyzet. Nem tetszett nekik túlságosan, de azt mondták, hogy velük is történt már ilyesmi. A legokosabb dolog, amit csináltam, hogy elmondtam az igazat.

Örülök, hogy felbátorodtam, és nem halogattam tovább a mondanómat.

Csévári Leontina, 8. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Kistüskei Diana csantavéri tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Kecsketörténet

Volt egyszer, hol nem volt, azt sem tudom, hol. Volt egyszer egy öregasszony, és annak egy kecskéje. Az a kecske mindig lelegelte a búzát, és az asszony eldöntötte, hogy előzi.

A kecske rögtön elindult, csak először bepakolta a ruháit és cipőit. Míg ment, mendegélt, odaért egy szántóföldre, ahol látott egy kecskenyájat. Amikor közeledett, látta, hogy azok farkasok. Azok a farkasok nagyon féltek az emberektől. Ahogy meglátták a kecskét, rögtön elszöktek, mert azt gondolták, hogy az egy ember. A kecske tudta, hogy megijednek, mert ő turhában volt. A farkasok paprikást főztek, de nem készült el idejében. A kecske nekiállt, és befejezte az ételt. Olyan finomra sikerült, hogy az illata farkasok kifinomított orráig jutott. A farkasok követték az illatot, megint odamentek, ahol a kecske evett. Ahogy közelítettek, látták, hogy az nem ember, akitől elrohantak, hanem egy közönséges kecske. Elfelejtettem mondani, míg a kecske vándorolt, talált három nagy farkaskoponyát. Tudta, hogy a farkasok visszajönnek, és ezért a koponyákat úgy tette, hogy amikor a farkasok odajönnek megtámadni őt, megijedjenek, és elszaladjanak. Úgy is lett. Amikor az ebéd elfogyott, a kecske elment valahová, nem is tudom hová.

Itt a vége, fuss el véle!

Bece Lúcia, 5. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Rossz fát tettem a tűzre

A történet, amit most elmesélek nektek, óvodás koromra visszanyúló esemény.

Egyszer apu vett egy kiló szöveget. Berakta a műhelybe, az asztalra. A közelben játszottam, és érdekesnek találtam a sok fényes apróságot. Fogtam magam, kerestem egy kis kalapácsot, kimentem a kertbe, és ott szépen sorban egyesével belevertem a szöveget a földbe. Büszke voltam magamra. Azt hittem, hogy apa majd örülni fog, mert sokat dolgoztam vele.

Mire apa bele akart kezdeni a munkálatokba, sehol sem találta a szöveget. Szerintem sejtette, hogy én lehettem a mester, mert egyenesen hozzám fordult. Én büszkén mutattam meg neki a góré háta mögötti részt. A talaj nem látszott a szögektől. Apu hirtelen azt sem tudta, hogy nevéssen-e vagy megverjen.

Nem értettem, hogy miért kapom a verést. Ezek után apu mindig eldugta előlem a kalapácsot és a szöveget.

Kádár Tamás, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Aki keres, az talál is

Eredetileg a közmondás: „Aki keres, az talál is” azt jelenti, hogy az emberi kitartás előbb-utóbb eredményhez vezet.

Szerintem ebben a közmondásban sok igazság van, de azért nem árt, ha társul hozzá egy kis szerencse is. Úgy vettem észre a család és az ismerőseim körében, hogy a szorgalom és az igyekezet meghozza a sikert is. Sokszor elnézem a szüleimet, akik nap mint nap elégedettek a befektetett munkájuk eredményével. Néha „kiselőadást” tartanak nekem is arról, hogy szorgalmasan tanuljak, vegyem komolyan az iskolát. Szerintem én sokat igyekszem, és szeretnék bizonyítani magamnak és másoknak is.

Eszembe jut a tavalyi nyaralásunk, amikor a strandon sétálva több elvesztett tárgyra bukkantunk. Pedig akkor semmit sem kerestünk, és mégis sok mindenre rátaláltunk. Milyen boldogok voltunk! Attól kezdve minden nap lehajtott fejjel bandukoltunk, hogy újból találjunk valami apróságot. Egy este nagy örömünkre elég nagy pénzüsszeget találtunk a sétányon. Természetesen a pénzen másnap megvendégtünk magunkat.

Milyen jó lenne, ha az ember ilyen könnyen találna értékeket, különösebb erőfeszítés nélkül. Sajnos a való életben ez nem így működik.

Jenei Dorina, 7. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Egy térfás tréfás mese

Egyszer volt, hol nem volt, az Óperenciás-tenger fenekén, de mégis az Üveghegyek legtetetjén élt egy öregember. Ez az öregember nagyon szegény volt, annyira szegény volt, hogy volt neki háza, voltak tehenei, földje, pénze, felesége és gyerekei is. A padláson annyi macska élt, hogy három egér is naponta csak egyet kapott el. Egyszer a legöregebb fiú azt mondta:

– Na, én most elmegyek a városba világot látni!

Elindult, ment-mendegélt, egyszer csak megállt, és elkezdett sírni.

Arra ment a testvére:

– Hát te meg mit keresel itt, ahol még a griffmadár se jár?! – kérdezte a nagyobbik testvér.

– Elmegyek a városba.

Még jobban kezdett sírni. Talán még ma is sír, ha meg nem halt, de szerintem megunta, és hazament.

Bartus Áron, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Feleltem

Földrajzóra. Engem szólít a tanár úr.

Mivel tanultam, ezért magabiztosan mentem ki a táblához.

– Mondjál valamit a Rodope-hegyvidékről!

– A Rodope-hegyvidék az a...

Egyszer csak elfelejtettem mindent. Dehogy felejtettem el, csak ezt éppen nem tanultam.

– Készültem mára, tanár úr, csak nem ebből az anyagból.

– Akkor mondj valamit Vajdaság éghajlatáról!

– Vajdaságban sokat esik az eső – vágtam rá.

Talán nem kellett volna ezt mondanom, mivel az osztályban kitört a nevetés.

– Kérem szépen, én a Pannon-alföldet tanultam.

A tanár úr gyanúsán nézett rám, de azután bólintott, hogy akkor mondjam azt.

– Pannon-alföld, vagy más néven Vajdaság...

Ezt az anyagot tényleg tanultam, és tudtam is, de azután megint megállt a tudomány. Szerencsére az osztálytársak segítőkészek voltak, és kézzel-lábbal mutogattak. Próbáltak segíteni. Úgy nézett ki az osztály, mintha huszonkét gyerek egy süketnémával próbálna beszélgetni. Valamennyit értettem a mutogatásból, és elmondtam a frissen szerzett információkat a tanár úrnak.

– Az aluviális domborzati forma... – folytattam beszédemet. Aztán jön a löszplató, löszterasz és a homokpuszta. Végre elmondtam mindent. Hármasra számítottam, de amikor a tanár úr kimondta, hogy ez bizony ötös, hát az valami csodálatos érzés volt. Tudtam, hogy ez a jegy az osztálynak is köszönhető, mivel sokat segítettek, illetve sügtak.

Tölgyesi Zsolt, 8. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Álom

Álmodtam egy álmot,

Sok mesés szép virágot.

Tappancs nyuszi vígan ugrál,

Semmi gondja neki immár.

Boldog Bambi is ugrál,

Türelmes társát untatván.

Egyszer csak egy nagy bumm!

Ember koma jön puskástul.

Őz barátunk elillan,

Nyuszika sem ugrál vígan.

A vadászember elkotródik,

Az én álmom nem folytatódik.

Egri Sára, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kedves Pajtások!

Különös, cédulázós és tanulságos **húsvéti élménye** volt a **zentai Gyorgyevics Gabriellának**, és végül nagy-nagy öröme. Mi pedig annak örülünk, hogy ebből az élményből szellemes fogalmazás kerekedett, és húsvéti ajándék lett a Rügyfakadásnak. De nemcsak ezért érdemes elolvasni **A felnőttek mindig titkolóznak** című írást. Ennek a fogalmazásnak a **szerkezetét a cédulázás teszi egyedivé**. Ünnepi hangulat árad a (tavaly késve érkezett) **csantavéri versekből** is.

Az öröm és jókedv együtt jár, annál is inkább, mert az idén a húsvét összenőtt **április elsejével**. A bolondok napján pedig mindent szabad, csak búsulni nem. Ezért sorakoznak ma a **Rügyfakadás** oldalain **kitalált és megélt kedvderítő történetek**: a Szenczáció, a Kecsketörténet, Tréfás mese és a balgaságból vagy csintalanságból következő humoros élmények.

Engem az is jókedvre derít, hogy az elmúlt héten negyvennél több írás érkezett a Rügyfakadás postaládájába. Ezt a következőknek köszönöm:

Csantavér: Ali Amina, Csikós Emese, Fekecs Orsolya, Fügedi Ákos, Hernyák Zoltán, Hovanyec Anita, Kovács Csilla, Kovács Nikolett, Kőműves Csenge, Kuruc Auróra, Mecserik Balázs, Mecserik Vivien, Mészáros Adrián, Obrád Antónia, Popovity Krisztián, Szedlár Dániel, Tar Eleonóra, Tót Adrián, Tölcsér Ádám és Zsoldos Krisztián;

Kisorosz: Ördög Lóránt, Popov Milán, Szili Martin, Talpai Vilmos;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Göncöl Andor, Katancsity Márk, Vucelić Vanja; rajzot küldött: Duránti Rita és Márton Máté (2 rajz);

Topolya, Nikola Tesla iskola: Balog Anikó, Csizmár Imola, Fekecs Júlia, Katona Boglárka, Mernyák Ramóna, Nerić Tijana (2 írás), Prokec Dávid;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Balázs Viktor, Bálint Sára, Kincses Enikő, Kopasz Dániel és Zörgő Csilla.

Tudom, hogy ilyenkor tavasszal az iskolai feladatokon kívül is sok más elfoglaltságotok van, de kérek benneteket, ezeket az élményeket se hagyjátok feledésbe merülni.

Tomán Mária

Játszani csudajó!

Nagyon szívesen gondolok vissza arra az időre, amikor jókat játszottam a Bratz babáimmal.

Körülbelül hétéves lehettem, amikor megkaptam az álmaim játékát, amit a televízió gyakran reklámozott. Az ő neve Dana. Őt még négy baba követte, de azok nem voltak olyan kedvesek. Akkoriban ez volt a menő baba, mint valamikor a Barbie. A testéhez képest nagy a feje. Gyönyörű hosszú haja, és sminkelt szemei vannak. Csinos, divatos ruhákba öltöztették őket. Violának is volt ilyen babája, így elvittük őket egymáshoz, és boldogan játszottunk velük. Nekem volt egy babaházam, bútorokkal, kiegészítőkkel. Előre kitaláltuk, hogy milyen szerepbe bújtasuk őket. Volt, hogy testvérek, barátnők, sztárok, vagy éppen felnőttek napjait játszottuk el velük. Teljesen beleéltük magunkat, sokszor észre sem vettük, hogy elszaladt az idő. Ha csak tehetünk, egy héten többször is találkoztunk, hol Viola jött el hozzám, hol én őhozzá.

Most is jó visszaemlékezni azokra a napokra, amikor bárki lehettem, és a felnőttekhez hasonló dolgokat tehettem, például moziba, vásárolni, diszkóba, kirándulni mentem képzeletben a játék segítségével.

Pétevári Hédi, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Anne Hathaway

Anne Hathaway az idei Oscar-díj-átadáson a legjobb női mellékszereplőnek járó díjat vehette át *A nyomorultakban* nyújtott alakításáért. A színésznőt persze korábban is láthattuk filmekben, például a *Neveletlen hercegnőben*, amit a magyar tévéállomások is gyakran műsorra tűznek. Anne karrierje a 2000-es év beköszöntével kezdődött meg igazán. Képzelt interjúnkban Anne Hathaway-el vesszük nagyító alá az elmúlt tíz évet, de visszatérünk a korábbi időkbe is.

– Mindig is nyilvánvaló volt számodra, hogy színésznő leszel?

– Nem éppen, habár anyám színésznő volt, és végül is ő hatott rám, hogy a színészetet válasszam. Elcsodálkoznátok, hogy gyerekként mire gondoltam, mi leszek, ha nagy leszek. Katolikus neveltetésben volt részem, amit olyannyira komolyan vettem, hogy legszívesebben apáca lettem volna.

– Miután eldöntötted, hogy mégis színész leszel, hogyan alakult a sorsod?

– A főiskola életem legjobb választása volt. Nagyon élveztem, hogy a korombeliekkel és hozzám hasonlóan feltörekvőkkel tölthettem az időmet. Közben egy színtársulat színészprogramjába jelentkeztem, és büszkén mondhatom, hogy én lettem az első tini, aki ott felvételt nyert.

– Hogyan indult be a filmes karriered?

– A *Légy valódi*, illetve a *Get Real* tévésorozatban debütáltam. Után megkaptam a szerepet a *Neveletlen hercegnőben*, így ez lett az első filmes szerepem, habár akkortájt még egy Disney-filmben, a *Meztelen mennyországban* is játszottam.

– Jó karrierindító volt a *Neveletlen hercegnő*?

– Szerintem igen, az pedig pláne, hogy **Julie Andrews** partnereként szerepelhettem. Mindenki arra vágyik, hogy egy igazi diva oldalán játszhasson az első filmjében. Nekem bejött, sőt a továbbiakban más igazi divákkal is játszhattam, például **Meryl Streep**pel, *Az ördög Pradát visel* című filmben. Nekem ő a példaképem, a kedvenc színésznőm pedig **Audrey Hepburn**.

– Fantáziafilmekben is láthattunk. Szereted a meséket?

– Nagyon, habár a meséket nem mindenki látja egyformán. **Tim Burton** például egészen egyedi módon tud mesélni a filmjein keresztül. Majdnem szerepeltem a *Sweeney Todd*ban, de más kapta meg a szerepet. Tim azonban nem feledkezett meg rólam, és később játszhattam az *Alice csodországban* című filmjében. **Johnny Depp** és

Helen Bonham Carter oldalán én voltam a *Fehér királynő*. Tim Burtonnal sokat gondolkodtunk erről a karakterről, végül rájöttünk, hogy egy punk-rock vegetáriánus pacifista, aki kicsit olyan, mint **Debbie Harry**, egy kicsit pedig, mint **Greta Garbo**.

– Mi a helyzet a rajzfilmekkel?

– Nem hagyhattam ki a két igazán vagány családi rajzfilmet, így hangomat adtam a *The Simpsons* és a *Family Guy* sorozatban is. Méghozzá nem is csak egy-egy részben. Azután ki ne felejtsem, én vagyok *Piroska* hangja a *PIROSSZKA, a jó, a rossz, a farkas, MEGANAGYI* rajzfilmben. A *Rióban* is hallhatok, az én hangomon szólal meg *Csili*.

– Hősökkel is volt dolgod?

– Egyeztetési gondok miatt sajnos nem sikerült egy filmbe kerülnöm a *Pókemberrel*, de a *Batman*ról már nem maradtam le. Ami

tehát nem jött össze a „pókkal”, az összejött a „denevérrrel”. A *Sötét lovag – Felemelkedésben* ezért én lehettem a *Macskanő*.

– Az Oscar-díjat *A nyomorultakban* való szereplésedért kaptad. Mit jelent számodra ez a film?

– A visszatérést a gyökerekhez. A *nyomorultak* című musicalban anyám játszott, még az előadás első amerikai körútjának idején. A film a musical alapján készült. Ez már jó jelnek számított. Egyébként is szeretek mindent, aminek köze van a színházhoz.

– Mit szeretsz jobba, a filmet vagy a színházat?

– A filmezés mindig tartogat érdekes élményeket, de az igazat megvallva, a színház az én világom, a színpadon érzem otthon magamat.

L. M.

Sziveri János

Bábel

lengő lófejek a csillagok
csörögnek de én csak hallgatok
mint az üvegse melyhez kavics ha koccan
széttörik bár meg se moccan

édességek illatok enyvesednek
könnyre hullik téli fenyveseknek
piheg a szelíd karácsony
nőm haja akár a bársony

az éjben eső felesel rólam locsog
járdára zuhog csattog a mocskok
ravasz hó helyett a tűk a vatták
életem az ördögöknek adták

erőlködöm emelkedném – nem lehet
rákgyanús maroknyi fekély a lelet
gatya nélkül fetreng az ágyon
nem is eszem s párnám lehányom

bőröm alá kesztyűs kézzel nyúlnak
elképzelnek ürgének nyúlnak
33 éves lézengő árva apostol
keserű dolgokba megint belekóstol

talán ez már a végső kálvária
a pohárban tiszta víz várja
hogyan e megnyomorító tudást
fölismerjem mint Krisztus Júdást

langyos dallamra ráng a szív
bármit ha szólt most visszaszív
andalítóan lágy húgy csörgedez
töri vállamat a fakeszeszt

általánosít az intenzív osztály
vidd haza csomagod vidd el amit hoztál
szemed tükrét hagyd csak itt nekem
nélküle értelmét semminek nem lelem

csöndesen beborul szenesedik az ablak
lényem legbenső kuckójába raklak
mitévő legyek szállnak
árnyam körül a szárnyak

és te hallod-e az ócska dallamot
melyre az elmúlásba ballagok
cseppek csöpögnek egyenest az érbe
tápvizet kapok vérért cserébe

megcsapott a halál szele
együtt hállok kelek vele
akár a lepedő rám tapadt –
párna gyötri a hátamat

a nyárfák tűhegyes csúcsa fázik
a megriadt égbe mártózva ázik
nem látni mást a harmadik emeletről
megfeledekzen halkan a leheletről

hőse lettem újra édes Erzsébet
szemérmetlenül költöd versének
hamuszürke gyáva hajnalokon
elszökni tőled bár semmi okom

egyre közeledem a halálhoz
eső esik vagy izzadok talán hoz
valami heveny változást
ez az álom nélküli álmodás

tekintetem mint padlón a szappan
odafagyott oly mozdulatlan
testem láttán elfog a szédület:
romba dőlt bábeli épület

meddig leszek még bőrömnek bérlője
a józanság olykor ráront az előre
pántolt kobakomból kifelé tolat
a hirtelen fölnyergelt gondolat

annak ki urasan végezheti dolgát
minek megjátszania a szolgát
érdemes-e menekülni innen
gyarlóságomat ha magammal kell vinnem

bestiák sora sűrű-forog
egyikük hörög másikuk morog
farkát morzsolva réved a sátán
szórzete felmered a hátán

szenny nemesíti a lázongó kant
tükörből lesem e bárdolatlant
mint lantokat forgató rozsdás eke
előttem gördül hiányzó kerek

tűvel átdöfött fallosza himbál
láthatja bárki aki csak kint áll
minemű lény ő ha szája habzik
ha magáért hevül ha önmagával bagzik

ó istenem csak ennyit érek
kezeim immár hullafehérek
ablakra tapad a hajnali pára
eleget félttem eltűnök nemsokára

a levegőt köztetek nem sokáig rontom
bőrömmön átvilágít a csontom
habzó fellegek leve csorog
kétharmad gyomrom nélkülem korog

félbehagyott mondat annyit sem érek
lángol a bendőm mintha méreg
égne húsom alatt valahol legbelül
hol étek helyett alvadt vér feszül

most hirtelen természetellenes
kegyelet vagy üdvözülés kellemes
áramlata jár át és lelkemben cirkál
illik-e költőnek hogy ilyesmit firkál

semmi nem igazolja vereségünket
nyakamon az ér már alig lüktet
isten természet történelem
kibabráltatok jócskán velem

a pokolba új lakó költözik
selyembe brokátba gézbe öltözik
nincs szükség metafizikus személyzetre
hogya halálra vagyunk kiképezve

üregek végén üregek vannak
egyremegy neveznek nőténynek kannak
a pokol csak óriási szálloda
száll ide lelkünk száll oda

új lakó költözik az üres lakásba
felkészítenek az összevarrásra
s miközben testem még földi börtöné
szembogarak gyűlnek a fény köré

huzatban aszalódik az arcom
kire hárítsam saját kudarcom
nincs erő mi bukásom felülmúlja
vereségemnek vagyok féktelen tanúja

megmászom ismét a három emeletet
kihagyva néhány elcsépelet jelenetet
épülök de szellemem tovább rombolom
haláloamat türelmesen begombolom

Az éjben eső felesel, rólam locsog –
járdára zuhog, csattog a mocskok.
Lóg az oromból műanyag kábel;
dühöng a szívem, dühöng e Bábel

Babits Mihály

Ősz és tavasz között

Elzengett az őszi boros ének.
Megfülledt már hűse a pincének.
Szél s víz csap a csupasz szőlőtőre.
Ludbőrzik az agyagos domb bőre,
elomlik és puha sárrá rothad,
mint mezitlen teste egy halottnak.

Este van már, sietnek az esték,
álnokul, mint a tolvaj öregség,
mely lábhegyen közeledik, halkan,
míg egyszer csak ugrik egyet, s itt van!
Nem tudjuk már magunkat megcsalni:
Óh jaj, meg kell halni, meg kell halni!

Leesett a hó a silány földre,
talán csak hogy csúfságát befödje.
Most oly fehér mint szobánkban este
fekhelyünk, ha készen vár megvetve,
puha dunnánk, makulátlan párnánk:
s mintha a saját ágyunkon járnánk,

mint a pajkos gyerekek, ha még nem
akaródzik lefeküdni szépen,
sétálnak az ágy tetején, ringva,
míg jó anyjuk egyszer meg nem unja
s rájuk nem zeng: »Paplan alá! Hajjcsii!«
óh jaj, meg kell halni, meg kell halni!

Már az év, mint homokóra, fordul:
elfogy az ó, most kezd fogyni az új,
s mint unt homokját a homokóra,
hagyja gondját az ó év az ujra.
Mennyi munka maradt végezetlen!
S a gyönyörök fája megszedetlen...

Türelmetlen ver a szívünk strázsát,
mint az őr ha tudja már váltását.
Idegesen nyitunk száz fiókot.
Bucsuizzel izgatnak a csókok.
öreg öröm, nem tud vigasztalni:
Óh jaj, meg kell halni, meg kell halni!

Olvad a hó, tavasz akar lenni.
Mit tudom én, mi szeretnék lenni!
Pehely vagyok, olvadok a hóval,
mely elfoly mint könny, elszáll mint sóhaj.
Mire a madarak visszatérnek,
szikkad a föld, hire sincs a télnek...

Babits és Ady

Csak az én telem nem ily mulandó.
Csak az én halálom nem halandó.
Akit egyszer én eleresztettem,
az a madár vissza sohse reppen.
Lombom, ami lehullt, sohse hajt ki...
Óh jaj, meg kell halni, meg kell halni!

Barátaim egyenkint elhagytak,
akikkel jót tettem, megtagadtak;
akiket szerettem, nem szeretnek,
akikért ragyogtam, eltemetnek.
Ami betűt ágam irt a porba,
a tavasz sárvize elsodorja.

Száradt tőke, unt tavalyi vendég:
nekem már a tavasz is ellenség!
Csak te borulsz rám, asszonyi jószág,
mint a letört karóra a rózsák,
rémuult szemem csókkal eltakarni...
Óh jaj, meg kell halni, meg kell halni!

Kedves Olvasó Tanulók!

A vajdasági magyar irodalom egyik legmegrendítőbb költeménye Sziveri János Babel című, 1987-ben íródott (kötetben halála évében, 1990-ben napvilágot látott) verse. Hozzá hasonló megrendítő sorokat – talán – Petri György, Baka István, Babits Mihály, Vörösmarty Mihály, Csokonai Vitéz Mihály írt le – ha visszafelé haladó rendben tekintünk bele a magyar költészet történetébe. Arról, hogy „meg kell halni, meg kell halni”. A diagnosztizált halál képe. Ennél többet nem is kell mondanunk. Elgondolkodtató versek ezek.

Bence Erika

Mintha ikrek lennének

David Bowie, a rockkaméleon tíz év hallgatás után adta ki március elején a *The Next Day* című albumát, ami azonnal felháborodást és örömmujongást váltott ki egyszerre. A felháborodás annak szolt, hogy Bowie semmilyen reklámhadjáratot nem indított előtte. Csak kiadta, és kész. A zeneszakértők viszont szépen megmondták, ez nála normális, mert David Bowie azt csinál, amit akar. Ha váratlanul is ért mindenkit, a figyelem nem maradt el. Nagyon sokakat érdekel Bowie munkássága, a mai zenevilág sztárjainak nagy részét is, hiszen jócskán akadnak azok, akiket megihlette. Elég csak Lady Gagára gondolni, de hatott a Fall Out Boy énekesére, az Arctic Monkeys pedig egy interjúban nyilatkozott arról, hogy 2011-es albumukat a *Suck It and See*-t is többek között Bowie ihlette meg. Ha már „majmokról” van szó, említhetnénk Jackson Rathbone (az *Alkonyat* Jasper vámpírja) nemrég felosztott zenekarát, a 100 Monkeyst is, akikre Bowie szintén nagy hatással volt, még egy róla szóló dalt is előadtak koncertjükön. Azután itt van Simon Cowell az *X Factor* szülőatyja is, aki nagy David Bowie-rajongónak mondja magát, és már nem egyszer környékezte meg a rockkaméleont, hogy legyen mentor a műsorában.

A *The Next Day* első dala és videoklipje a *Where Are We Now?* volt, azután pedig megjelent az ütemesebb *The Stars (Are Out Tonight)*, amely szintén egy ütős klipet eredményezett. Ez a második kislemez valójában egy klasszikus Bowie-dal: lendületes és stílusos, visszatérés a alternatív rock vonalhoz, figyelemre méltó folytatása az előtte debütált lassúbb és melankolikus dalnak, a *Where Are We Now*-nak. A *The Stars (Are Out Tonight)* megragadó videoklipjében Tilda Swinton Oscar-díjas színésznő kapta a főszerepet, aki David Bowie feleségét játssza. A klipben a pár visszafogott, túlzásoktól mentes, kissé elfojtott, kispolgári életet él. Csendességükben erősen zavarja

őket egy furcsa, életvidám fiatal pár, akik beköltöznek a szomszédba. Az életük pedig a feje tetejére áll egy bulvárlap megvásárlása után. A kaotikus klipben a szereplők a legendás zenész pályájának jellegzetes állomásait elevenítik fel. A videót az olasz-kanadai Flóra Sigismondi rendezte, aki a kilencvenes években már dolgozott együtt Bowie-val: ő rendezte a *Little Wonder* klipjét is.

A *The Stars (Are Out Tonight)* című videóban Tilda, Bowie női alteregójaként is megjelenik. Tilda Swinton számos filmben láthattuk, a Vanília égbolton Tom Cruisevel játszott, a Partban Leonardo Di Caprióval, de ő volt Jadis, a fehér boszorkány a *Narnia Krónikái*: Az oroszlán, a boszorkány és a ruhásszekrényben, valamint a *Caspian herceg*ben. Tilda Swinton új filmje az idén jön ki, Jim Jarmusch rendezésében az *Only Lovers Left Alive* vámpírsztori, avagy Ádám és Éva kicsit másképp. Egyébként Bowie is szerepelt már vámpírfilmben, ez az 1983-as *The Hunger* volt, amelyben áldozatot játszott, a másik két főszerepben pedig Susan Sarandont és Catherine Deneuve-t láthattuk. A *Hunger*ben megjelent a Bauhaus, nyolcvanas évekbeli gothic-punk együttes is,

akiket egyébként szintén Bowie inspirálta, és itt szintén visszatértünk oda, hogy ki mindenkit ösztönzött alkotásra Bowie.

Amint a *The Stars (Are Out Tonight)* című klip megjelent, ismét előjöttek a vicces találgatások, miszerint David Bowie és Tilda Swinton valójában egy és ugyanaz a személy. Fotók is megjelentek, amelyek David Bowie stílus-korszakait Tilda kinézetével hasonlítják össze. Véletlen, vagy annál több, a képek láttán döntse el ki-kik magának. Ami biztos, hogy Tildának nincsenek különböző színű szemei. Bowie-nak ugyanis egy fiatalkori verekedés közben sérült meg a bal szeme, és ezek után lett különböző színű. A balhét egyébként egy lány váltotta ki. Akkor még bizonyára nem tudta, de az eredmény később a védjegyévé vált.

Akárhogy is a visszatérés jól sikerült, a *The Next Day* befutott, ami azt jelenti, hogy a rockkaméleon tartogat még meglepetéseket.

Összeállította: L. M.

Ünnepel a Beatrice

A magyar rocktörténet egyik legeredetibb hangzású híres és hírhedt csapata az idén ünnepli fennállásának 35. évét. A jeles alkalomból nemrég koncertet tartottak, amelyen együtt ünnepeltek a rajongókkal. A közönség válogatást hallhatott a 35 év legsikeresebb dalaiból, slágereiből, a zenekar jelenlegi és régi tagjainak, valamint vendégeik közreműködésével. A koncert után megjelent a Betiltott dalok II. című dupla CD-s koncertlemez is, amely a Tudományos Rockizmus – Amatőr felvételek 1981-ből alcímet viseli. Az együttes létezésében az 1981-es esztendő mérföldkő volt. Ekkorra állt össze az egyik legerősebb felállás, ekkor volt a legkreatívabb a zenekar, és munkásságuk persze ebben az évben szúrta a legjobban az akkori kultúrpolitika meghatározó vezetőinek szemét is. A cenzúrának „köszönhetően” az ebben az időszakban íródott dalok sajnos kizárólag amatőr felvételek formájában maradtak fenn az utókor számára.

Miki egér, mint régen

A Disney filmstúdió rajzfilmsorozatban éleszti fel egyik legnépszerűbb rajzfilmhőst. A stúdió tizenkilenc hagyományos, kézzel rajzolt epizódot készít. A sorozat június 28-án debütál a Disney tévécsatornán és a Watch Disney Channel online platformon. A Disney.com első előzetesében Miki és barátnője, Minnie egy párizsi kávéházban dolgozik, ahol éppen elfogy a croissant. A három és fél perces rajzfilmrészben Miki kalandos úton vág át a városban, hogy teljesíteni tudja a rendeléseket.

Mint Bob Iger, a Walt Disney Co. vezetője elmondta, a most születő rövidfilmek Miki egér pajkosságának és ártatlanságának hangsúlyozásával a stúdióalapító Walt Disney fénykorát idézik.

SZTÁRVILÁG

Musical készül az X Factorból

Lehet-e musicalt készíteni egy tehetségkutatóból? De még mennyire, ehhez persze először az alkotójának, Simon Cowellnek kellett rábólintania. Az X Factor – It's Time To Face The Musical! című darab bemutatását 2014 elejére tervezik a londoni színházi negyedben. A szövegkönyvet Harry Hill brit komikus írja, a zenét pedig Steve Brown komponálja. A musical rendezésével Sean Foleyt bízták meg. A zenés színmű egy kitalált versenyző, Chenice útját mutatja be a válogatókon keresztül a sztárvilág felé. A lány, aki korábban még csak nem is hallott az X Factorról, véletlenül keveredik beszélő kutyájával a meghallgatásra várók közé, de ez a véletlen örökre megváltoztatja az életét. Cowell

egyébként hatalmas vagyonra tett szert The X Factor című műsora és az ahhoz hasonló tehetségkutatók révén, amelyek mind Nagy-Britanniában, mind az Egyesült Államokban rendkívül népszerűek lettek.

Miből lesz a cserebogár?

Michael Jackson lánya, Paris Jackson színésznő szeretne lenni. Egyelőre még nem tudni, hogy a színészet mennyire megy neki, az viszont már kiderült, hogy a szurkolásban kivételes tehetség. Az elhunyt popkirály tizennégy éves lánya nemrég grunge-punk stílusra váltott, és a gimiben mutatta meg, milyen jól tud szurkolni. Barbara Zaun cheerleader-edző úgy találta, hogy Paris Jackson lenyűgöző produkciójára szükség lehet az ő csapatában, az Eaglesben is, hiszen látja benne az elhivatottságot és a lelkesedést. Mint elmondta, van még mit gyakorolnia, de ha így folytatja, tizennyolc éves korára teljesen profi lesz.

LED mindenütt

A LED-technológia gyors fejlődést mutat napjainkban, de miért is ennyire népszerű, és milyen előnyök szólnak a LED-világítások mellett? Jelenleg körülbelül 1500 fajta LED-termék áll a vásárlók rendelkezésére, s egyre gyakrabban találkozhatunk a LED-izzó kifejezéssel. Ez helytelen megnevezés, mivel a LED-es fényforrásokban nem izzik semmi, ezért nem nevezhetjük őket izzóknak. A szakemberek inkább a LED-lámpa vagy LED-es fényforrás megnevezésre esküsznek.

A LED (Light Emitting Diode, azaz világító dióda) félvezető anyagból készült fényforrás (az elektromos áram a dióda elektronjait gerjeszti), a dióda által kibocsátott fény színe a félvezető anyag összetételétől függően változhat, több mint 16 millió szín érhető el az összetevők megfelelő változtatásával.

Mik a LED-es világítótestek előnyei?

Először az energiatakarékosság. Mivel működésük során nem egy fémszál felizzításának segítségével bocsátanak ki fényt, hanem elektronok szabadulnak fel, a hagyományos izzókhoz képest akár 90 százalékos energiamegtakarítás is elérhető.

A hagyományos izzók az áram nagy részét melegítésre használják, míg a LED-es világítótesteknél az alkalmazott technológiának köszönhetően nincsen felesleges hőkibocsátás, így olyan helyeken is alkalmazhatóak, ahol problémát okozhat a melegedés.

A LED-s világítótestek élettartama sokkal hosszabb, mint a hagyományos izzóké, míg a hagyományos izzók átlag 1000 üzemórát képesek teljesíteni, egy LED-es világítótest élettartama elérheti a 50 000 üzemórát is. Hosszú élettartamuk alkalmassá teszi őket a nehezen hozzáférhető helyeken történő alkalmazásra is, ráadásul élettartamukra a gyakori ki-be kapcsolás sincsen negatív hatással, ezenkívül nem kell várni a bemelegedésre, mivel a bekapcsolást követően azonnal produkálják a jelzett fényerősséget.

Negatív élettani hatásai elenyészőek. Nem vibrálnak, így nem ingerli a szemet és az idegrendszert. A LED-es világítótestek fényének irányíthatósága miatt a fényszennyezés (főlegesen szóródás) is minimálisra csökkenthető. Mivel egyes típusok 12 voltos törpefeszültségről is üzemeltethetőek, így gyermekek közelébe is bátran elhelyezhetőek. E korszerű fényforrások esetében a működéshez nincsen

szükség gázokra, mint a fénycsöveknél, így ezek káros hatása sem veszélyezteti környezetünket.

Mivel nem tartalmaz fémszálat, amely az esetleges rázkódástól károsodhat vagy szakadhat, így az autóiparban is egyre nagyobb mértékben hasznosítják a technológiát.

A LED-es fényforrások kereskedelmi ára magasabb, mint a hagyományos izzóké, de ha figyelembe vesszük a LED-es fényforrások kedvező energiafelhasználását és karbantartási igénytelenségét, messzemenően gazdaságosabb e korszerű világítótestek használata.

Foglalat

A LED-technológia széles választéka miatt senkinek nem kell aggódnia, hogy a régi álló-, fali-, olvasólámpatesteket le kell cserélni ahhoz, hogy LED-fényforrások világítsanak az otthonunkban. A LED-fényforrások foglalatuk kompatibilis a megegyező foglalatú halogén/normál lámpákkal. Ezért cseréjét szakember nélkül is megoldhatjuk.

Fényerősség

Amit fontos figyelembe venni, az az adott helyiség fényigénye. Mivel más elven működnek, mint a volfrámszálas izzók, ezért fényerőjük kisebb. Egy LED fényerejét úgy tudjuk kiszámolni, hogy a fényáramot (lumen, azaz lm az egysége) elosztjuk a bevilágítandó terület méretével. A WhiteEnergy márkájú LED-lámpák fényereje pl. 120–380 lm tartományig terjed.

Példa: 190 lm-es fényáramú izzóval egy 5 négyzetméteres területen 38 Lux fényt ad.

1 lux – teliholdas éjszaka,

50 lux – folyosókban, közlekedőkben elegendő fény,

80–100 lux – nappalik, szobák, fény,

250–500 lux – olvasáshoz, munkához ajánlott fény mennyiség,

32 000 lux – déli napsütés fényereje.

Színhőmérséklet

Otthoni használatra a meleg fehér LED-lámpát ajánljuk, mert fénye ugyanolyan, mint a hagyományos izzóké. Irodába, üzletbe, közlekedőkbe hideg fehér LED-lámpa ajánlott, ez kékesfehér fényt ad, mint például a xenonlámpák.

A fénykibocsátó diódák fajtái

LED vagy DIP LED: Kupola alakú, epoxy anyagú dióda. Élettartama a legalacsonyabb, de folyamatosan fejlesztik. Sőt a nagyobb fényáram biztosítására megszületett a kétchip-es DIP LED, amelyek dupla fényáramot képesek leadni.

SuperFlux LED: élettartama már valamivel kedvezőbb, a nagyobb méretük miatt kedvezőbb a hőtermelésük. Ezek is epoxy anyagúak, így a folyamatos oxidáció csökkenti a fényáramukat.

Az SMD LED téglalap vagy négyzet alakú dióda, aminél már nincs epoxy anyag. Nagyon megbízható és tartós. A dióda méretei: 3,5x2,8 mm vagy 5x5 mm.

A Power LED-ek (azaz nagy teljesítményű LED-ek) élettartamát tekintik a legkedvezőbbnek. 1–3 db nagy fényerejű SMD LED-et tartalmaznak, amelyek mindegyike egy gyűjtőlencsével van ellátva.

A COB LED-ek: A COB (Chips On Board) lényege, hogy több LED-chip helyezkedik el egy felületen. A vetített fény szép, homogén lesz. Viszont a felület és a chipok számának növelésével a COB LED-ek veszítenek hatékonyságukból.

Manapság a LED-világítás nemcsak gyorsan megtérülő befektetés, hanem környezetvédelmi intézkedés is, ami földünk védelmének szempontjából sem elhanyagolandó érv.

Fényforrások fényhasznosítása

Az egyes fényforrások különböző fényárammal rendelkeznek.

Hagyományos izzó: 13 lm/W

Halogén izzó: 18 lm/W

Energiatakarékos izzó: 50 lm/W

Kompakt fénycső: 60 lm/W

LED-es izzó: 85 lm/W

A fenti értékek alapján egy hagyományos 60 W-os izzó fényárama (60x13) kb. 780 lumen, egy 20 W-os energiatakaréko-

sé kb. 1000 lumen, ami egy 80 W-os hagyományosnak felel meg (80x13 = 1040). Az irodai kompakt fénycsövek általában 40 W-osak: 2400 lumen. A legújabb LED-es izzók ugyan kevés LED-et tartalmaznak, ezért a fogyasztásuk is kevés, de magasabb fényáramuk lévén elérik az olvasáshoz szükséges fényáramot: 6x85 = 510 lumen, ami egy 40 W-os, hagyományos izzónak felel meg.

Három húsvéti tojás

Kedves, aranszörke hajú, szépséges leány volt Napsugár Évike, a varázslókirály leánya. Megfogadta bölcs édesapja tanítását:

– Lányom, csak olyan varázslatba kezdj bele, amit nemcsak eszed, szíved is helyesell!

Amikor Évike felnőtt, harminchárom királyfi jött el hozzá leánykérőbe a Nagy Leánykérés Napján. Harminc királyfival hamarosan közölte: szívesen látja őket a palotában, de kezére ne számítson egyikük sem, csak a kézímunkájára. Mindegyikük kapott tőle egy általa készített, himzett asztalterítőt. Nem akármilyen terítő volt az! Nappal az asztalt díszítette, de estefelé megelevenedett a rajta levő kép: lakomázó törpék, nyíló csőrű madárkák, csinos bajszerű cicamicák vagy legelésző szarvasok, és a törpék vagy állatok a terítő tulajdonosának szemére nyugtató álmot terítettek.

Három királyfi nem kapott még választ leánykérő szavaira, így, persze, asztalterítőt sem. Amikor a többi királyfi eltávozott, ők még ott maradtak a palotában. Ott maradtak, és a szerencse is ott maradt velük: közeledett a húsvét. A húsvéti locsolkodás lányok-legények nagy öröme volt ott is, a varázslókirály országában, Hippoppföldön.

Sőt! Ott volt csak igazán nagy hejehuja, húsvéti tánc, fővarázslat, mellévarázslat, meg miegymás! Meg is locsolta, nagy szívdobogás közepette, a három leánykérő királyfi Napsugár Évát: az első ibolyaharmattal, a második csillagvirág gyöngyceppjeivel, a harmadik vidám illatú rózsavízzel!

A leány mindegyiknek adott egy húsvéti tojást. Az elsőnek azt mondta:

– Vigyázz erre a tojásra! Benne van a Csidecsuda. Fel ne törd!

A másodikhoz így szólt:

– Te meg ezt a tojást őrizd! Benne van a Hűdefinom. Nehogy megkóstold!

A harmadik királyfinak mélyen a szemébe nézett:

– Neked is adok egy tojást. Benne van a Hűdeöreg! A tojásra az arcképemet festettem. Ha feltöröd a tojást: hétszer hét évvel tovább élsz. Feltörheted, ha akarod. Hűdeöregnek viszont akkor vége!

Megköszönték a királyfiak az ajándékot, kezet csókoltak Napsugár Évának, és lóra ültek. Szédítő iramban vágtattak saját birodalmukba. Ott is meg kellett locsolniuk a lányokat, előírta a szokás, az illem. Ám megígérték: három nap múlva visszajönnek, és bemutatják a húsvéti tojásokat. Hadd lássa Napsugár Éva, milyen becsben őrzik ajándékát!

Az első királyfi, Kukkantó Gergely, buzgón locsolgatta otthon a lányokat.

Hanem csak fúrta az oldalát: mi lehet az a Csidecsuda? Óvatosan kis lyukat szúrt a tojásba, és bepillantott rajta.

Hű! Nem mi volt a tojásban, hanem ki! Csidecsuda varázsmánó. Azon a kis lyukon rögvest kiugrott a manócska, és a kezében levő aranypálcával rácsapott a királyfi orrára:

– Te kis kíváncsi! Azzal eltűnt.

A második királyfi, Eszemiszom Nándor is becsületes leányöntözgetőnek bizonyult. Ám Hűdefinomat igencsak szeretne volna megkóstolni. Olyat még bizonyára nem evett világéletében! Lyukat fűrt a tojásba, hogy a bűvös csemegéből legalább csipetnyit szájába tehessen.

Nem csemege volt abban, hanem Hűdefinom manó, aki rögvest kiugrott a lyukon, és a kezében levő ezüstpálcával a királyfi orrára ütött:

– Enchenbenc, te ingyenc! Azzal eltűnt.

A harmadik királyfi, Barátságos Károly, szintén meglocsolta a lányokat, ahogy illik, kedvesen, udvariasan, miután elmondta a locsolásra engedélyt kérő versikét. Szíve azonban csak Napsugár Éván merengett, őt szeretne volna újra viszontlátni, még hozzá rettenetesen. A királykisasszonytól kapott tojást az ágya melletti asztalkára helyezte, gyémánttartóba, és esténként arról mesélt neki, mennyire imádja Évát, a csodálatos varázslóleányt. Mit meg nem adna érte, ha feleségül jönne hozzá! Dehogy jutott eszébe, hogy feltörje a tojást! Akkor megsérülne Éva arcképe, és meghalna a tojásban Hűdeöreg. Saját életét nem akarta ily módon meghosszabbítani, ezt a varázslatot nem érezte volna igazságosnak, becsületesnek.

A harmadik napon a királyfiak ismét a varázslókirály palotája felé vágtattak. Restellte a történeteket az első és második királyfi, Gergely és Nándor, de ügyes mesterembereik az élő manók helyett nagy titokban selyemruhás minibabát ültettek mindkét tojásba, a szúrás, illetve fúrás nyomát pedig úgy eltűntették, hogy azt szülőtyúkanyja sem vette volna észre egyiknél sem.

Napsugár Éva barátságosan fogadta mindhármukat. A három királyfi mindegyike tenyerébe tette a húsvéti tojást, és azt mondta: lám, megőrizte épségben.

Honnan, honnan nem, előugrott erre valahonnan Csidecsuda és Hűdefinom manó. Pirulhatott az első és a második királyfi!

No de hamarosan még pirosabb lett a harmadik, Károly, mert hirtelenében kettényílt az ő húsvéti tojása, és hosszú szakállú manócska lépett ki belőle: Hűdeöreg! A manócska sügött valamit a királykisasszony fülébe.

Napsugár Éva odalépett Károlyhoz, és rámosolygott:

– Megőrizted a tojást épségben, megőrizted becsületed! Hűdeöregtől tudom miként vélekedsz az én szívemről, fogadd el hát, neked adom, de csak a tiedért cserébe! Barátságos Károly e szavak hallatán a mennyezetig ugrott örömeiben.

Hamarosan megtartották a lakodalmat. A nagy ünnepségen a többi, egykor a királykisasszony kezéért versengő királyfi is ott volt. Nem volt miért neheztelniük: csak egy szíve van a leánynak akkor is, ha varázslókirály leánya –, miért adná oda másnak, mint annak, akit szeret?!

Leles Miklós

HOROSZKÓP

KOS

Csak akkor vághatsz neki egy nagyobb feladatnak, ha előtte felmérted a helyzetet, és letisztázod a lehetőségeidet. Amíg nem látsz tisztán, nem hozhatsz jó döntést. Mindenki tőled várja a jó tanácsokat, te pedig kezdesz belefáradni az okostojás szerepébe. Kerüld azokat, akik fárasztanak, mert most szükséged van a pihenésre!

BIKA

Kissé hiányos a társaidal való kommunikációd. Könnyen az örületbe kergethetitek egymást a félreértésekkel. Figyelj oda, hogy a megfelelő szavakat használd! Mély gödörbe csúsztal az utóbbi napokban, és képtelen vagy kilábalni a pesszimizmusból. Pedig össze kell kapnod magad, mert az önsajnálattal nem jutsz messzire.

IKREK

Összhangban vagy a társaidal, és így sokkal jobban teljesítesz – főleg, ha csapatban kell dolgoznotok. Csak arra figyelj, hogy mindenkivel a megfelelő hangnemet üsd meg! Valaki azon ügyködik, hogy learassa a munkád gyümölcsét. Ne engedj neki, harcold ki, hogy te kapd az elismerést, és ne ő – érdemtelenül.

RÁK

Néhanapján nem árt eltérni a berögződött szokásoktól. Ha úgy érzed, megragadtál egy ponton, érdemes lenne más módszerek után nézned. Törj ki a monotonitásból, és a megszokott rutin helyett csinálj valami spontán dolgot. Néha vigyél új szintet a hétköznapiakba.

OROSZLÁN

Itt az ideje, hogy többet törődj a barátaiddal, mert a viselkedésed miatt könnyen elveszítheted őket! Mostanság kicsit szétszórt vagy, és senkire sincs idő. Változtass ezen! Sokat tanulsz, mégis úgy érzed, hogy nem haladsz előre. Jól tennéd, ha egy napot a pihenésre szánnál – tiszta fejjel minden jobban megy.

SZŰZ

Hallgass a megérzéseidre, mert néhány rejtett jel olyan üzenetet közvetíthet, ami teljesen felforgatja tervedet. Valaki komolyan megsérthet, de összezuhanás helyett inkább mérlegelj: érdekel egyáltalán az illető véleménye? Nem? Akkor lapozz.

MÉRLEG

Rá vagy kattanva egy témára, ami teljesen véletlenül a héten a suliban is felmerül. Itt az ideje, hogy demonstráld, milyen széles a látóköröd. Próbáld kerülni a negatív emberek társaságát, mert csak akkor tudsz jól teljesíteni, ha nem zavarnak a munkádban.

SKORPIÓ

Ismét egy olyan helyzetbe kerülsz, ami egyszer már megtörtént veled. Ismerd fel időben a jelzéseket, nehogy újra elkövesd ugyanazt a hibát! Szükséged van egy kis időre, hogy átgondolhass néhány dolgot, mielőtt döntenél. Ne aggódj, mások nem fognak megorrolni rád a visszavonulásod miatt, meg fognak érteni.

NYILAS

Légy nyitott az újító, mély gondolatokra! Könnyen megeshet, hogy egy beszélgetés teljesen megváltoztatja a véleményed egy fontos kérdésben. Ne okoskodj állandóan – vagy igen, de akkor ne lepődj meg, ha valaki visszavág. Néha az embereknek megértésre van szükségük, nem okításra.

BAK

Gyakran előfordul, hogy ábrándjaid elvonják a figyelmed arról, amit csinálsz. Tervezni jó, de ne feledd, egyszer el kell kezdened aktivizálni is magad! Minden esélyed megvan arra, hogy régóta dédelgetett tervedet végre megvalósítsd. Csak légy türelmes magaddal: ne várj sikert egyik napról a másikra!

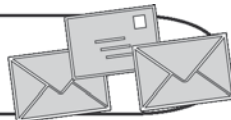
VÍZÖNTŐ

Bármiről is legyen szó, tízszer annyi figyelmet kapsz, mint általában. Ennek fényében jobban oda is kell figyelned arra, amit mondasz! Nyisd ki végre a szemed! Folyamatosan olyan lehetőségek mellett sétálsz el, amiket bűn kihagyni. Vegyél erőt magadon, és cselekedj!

HALAK

Nem ártana kicsit rendet tenni magad körül. Szortírozz, rendezd át a szobád, hogy jobban menjen a koncentráció, és hatékonyabban tanulhass! Ha valami bajod van, mondd el a másoknak, ne a háta mögött furkálódj. Légy őszinte és egyenes – többre mérsz vele, mint a cselszövésse.

Egy sikeres, hagyományos vetélkedőről

Mintegy száz versmondó tolmácsolta költőink üzenetét

Az újvidéki Petőfi Sándor Művelődési Központ otthonában március 16-án, zord télidőben tartotta meg a VI. Petőfi Sándor Szavalóversenyt különböző életkorú fellépők részvételével. A nézőtéren voltak a felkészítő osztálytanítók, tanárok és más oktatók, valamint az érdeklődő szülők és nagyszülők is.

A nagyszabású szavalóversenyt Ladisity Melinda szakvezető koordinálta. Elsőként az anyanyelvpoló csoportok versmondói léptek színre. Közülük Pinjuh Anna, az újvidéki Nikola Tesla Általános Iskola harmadikos Erdős László Fordított világ című versének előadásárét első helyezést nyert. Marušić Armansa, a helybeli József Attila iskola negyedikese lett a második díjazott M. Simon Erzsébet Csigaishkola című költeményének az elmondásával. A harmadik díj Brkić Teodora 3. osztályos tanulóknak jutott, Weöres Sándor Ha a világ rigó lenne című versének a tolmácsolásáért, szintén a József Attila iskolából. A felkészítő tanárok Bollók Edit és Pece Anderla voltak.

Az 1. és 2. osztályos győztes versenyzők

1. Csévári Roland (Budiszava, Ivo Andrić iskola), Veress Miklós Vaseszú Mihók c. költeményével, 2. Balla Tara (Újvidék, József Attila iskola) Orbán Ottó Érdeklődő c. versével, 3. Német Máté Budiszaváról (Fenyves Ottó Cirkuszban). A felkészítő pedagógusok: Faragó Benilda és Gyuritsity Erika.

A 3. és 4. osztályos legjobb fellépők

1. Polákovity Emma az újvidéki Nikola Tesla iskolából (Juhász Magda Hová lett az ellenőrző?), 2. Hardi Krisztina a helybeli Petőfi Sándor iskolából (Szabó Palócz Attila A két katicabogár közötti különbség), 3. Tamás Gabriella Budiszaváról (Weöres Sándor Buba éneke). Különdíjat kaptak e kategóriában: Barna Sára Dávid, Budiszava (Fehér Ferenc Az én nyuszim), Tormás László a székvárosi Sonja Marinković iskolából (Vörösmarty Mihály Petike),

Tóth Livia Temerinből (Áprily Lajos Erdei út), Ladisity Nóra az újvidéki József Attila iskolából (Juhász Magda Hová lett az ellenőrző?) A felkészítők: Patarica Horvát Anna, Tóth Hajnalka, Csolák Ágnes; Puskás Samu Zsuzsanna, Hornyik Mária és Juhász Valéria tanítónők.

Az 5. és 6. osztályos résztvevők közül

1. Kaszás Nikolett Budiszaváról (Szabó Szilvia Te vagy uram), 2. Rumi Csaba az újvidéki Nikola Tesla iskolából (Áprily Lajos Tavaszodik), 3. Lahos Igor a helybeli József Attila iskolából (József Attila Tudod, hogy nincs bocsánat). A felkészítők: Répási Zsuzsanna, Bollók Edit és Klemm Márta tanárnők.

A 7. és 8. osztályos szavalók köréből

1. Kopasz Marina az újvidéki Sonja Marinković iskolából (Kosztolányi Dezső Akarsz-e játszani?), 2. Király Eleonóra Budiszaváról (Weöres Sándor Kutya), 3. Mag Konrád a szenttamási Jovan Jovanović Zmaj iskolából (Petőfi Sándor: Mi lett?). Különdíjazottak: Gyuga Ali-sza Temerinből (Illyés Gyula A ház végén ülök) és Mozetity Adrián az újvidéki Nikola Tesla iskolából (Szabó Balázs A zene a te gyógyszered). Felkészítők: Muhi Horvát Gabriella, Ré-

pási Zsuzsanna, Mag Klára (A diák édesanyja), Nemes Ildikó és Bollók Edit.

A középiskolások mezőnyében

1. Mészáros Fanni a zentai Bolyai Tehettséggondozó Gimnáziumból (Petőfi Sándor Kutyakaparó), 2. Drobina Norbert a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehettséggondozó Gimnáziumból (József Attila Minden rendű emberi dolgokhoz), 3. Pece Krisztina az újvidéki Svetožar Marković Gimnáziumból (József Attila Ó, szív! Nyugodj!) A felkészítő pedagógusok: Horvát Emma, Éter P. Bettina és Kovács Smit Edit.

Az anyanyelvpoló csoportnak és a többi alsós diákszavalónak Franyó Zsuzsanna dramaturg, kritikus, Figura Terézia és Ferenc Ágota színművészek zsűritagként ítélték oda a díjakat; a felsős és a középiskolás résztvevőknek pedig Mikes Teréz magyartanár, Krizsán Szilvia és Ferenc Judit színművészek. A két zsűri minden szereplőt dicséretben részesített. A tájékoztatónkban megnevezett versmondók könyvjutalmat kaptak Magyarország belgrádi nagykövetségétől. Gratulálunk a lelkes diákseregnek.

Berényi Ilona

Fotó: Ótos András

Hogyan kommunikálsz másokkal?

Jók a kommunikációs képességeid? Töltsd ki a tesztet, és megtudod!

1. Az egyik barátod arra kér, hogy hazudj az anyukájának. Mit csinálsz?

- a) Nagy nehezen beleegyezek, hiszen a barátom.
- b) Belemegyek, de ha az anyukája telefonál, inkább nem veszem fel.
- c) Nem tennék ilyet, még a barátnőmért sem.

2. Anyukád megkérdezi, milyen ruhát néztél ki magadnak a butikban. Hogyan írod le?

- a) „Hááát, olyan... izé... fekete volt, ööö... rózsaszín varással... és... cipzáros volt.”
- b) „Fekete alapon rózsaszín mintája volt, és nagyon szép volt.”
- c) „Képzeld el egy fekete ruhát, ami rózsaszín varrással van díszítve. Térd fölé ér, hátul cipzáros.”

3. A barátod megígérte, hogy visszahív, de nem tette. Mit teszel másnap?

- a) Úgy teszek, mintha minden rendben volna, pedig nagyon dühít.
- b) Bármit kérdez, csak tömondatokban válaszolok. Majd csak észreveszi magát.
- c) Megkérdem, miért nem hívott vissza.

4. Gondold végig, ki szokta kezdeményezni a beszélgetéseket a hétköznapiakban!

- a) Mindig én. A barátaim és a családom szerint senkit sem hagyok szóhoz jutni.
- b) Jobban szeretek hallgatni, mint beszélni. Figyelek, és ha kell, válaszolok.
- c) Én is, mások is: nagyjából egyformán.

5. Egyik tanárod egy kutatómunkát bíz rád, amiről semmi sincs a tankönyvben. Mit teszel?

- a) Elvállalom, ha már engem választott. Előbb-utóbb csak rájövök, honnan szerezhetek infókat.
- b) Alaposan átgondolom, képes lennék-e rá, de mivel félek a kudarctól, inkább visszaadom.
- c) Azt mondom neki, hogy nincs szabad időm, ezért bízza inkább másra.

6. Az osztályfőnököddel beszélgetsz. Milyen közben a testbeszéded?

- a) Összefonom a karjaimat.
- b) Összevissza hadonászok a kezemmel, miközben magyarázok.
- c) Közelebb lépek hozzá.

7. A barátod tesz egy megjegyzést, amivel nagyon nem értesz egyet. Mit csinálsz?

- a) Nem szólok. Nem mutatom ki, hogy nem osztom a nézeteit.
- b) Hirtelen témát váltok, hogy ez lehetőleg ne merüljön fel még egyszer.
- c) Elmondom, hogy értem, amit mond, de nem értek egyet vele.

8. Amikor kihívnak felelni a táblához, mindig a tanár szemébe nézel?

- a) Nem, nem jellemző.
- b) Néha igen.
- c) Persze!

Értékelés

Legtöbb az a válasz:

Nem túl jól kommunikálsz

Nehezen értetted meg magadat másokkal. Ha szeretnél is valamit, inkább elhallgatod, visszafogod magad.

Legtöbb a b válasz:

Néha jól kommunikálsz

Ha elég önbizalmad van, akkor könnyedén és érthetően fejezed ki magad. De ha éppen rosszkedvű vagy, akkor nincs kedved semmihez és senkihez, ilyenkor mély hallgatásba burkolózol.

Legtöbb a c válasz:

Nagyon jól kommunikálsz

Most is és a jövőben is könnyedén teremtesz kapcsolatot akár idegenekkel is. Szinte minden helyzetben feltalálod magad. Csak arra kell vigyázni, hogy másokat is hagyj szóhoz jutni.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas!

Tizenkét és fél éves lány vagyok. Sokat gondolkodtam, hogy kérjek-e tőled tanácsot, és úgy döntöttem, itt az ideje. Az a gondom, hogy még mindig nyápic és lapos vagyok. A többiek az osztályomból már mindannyian melltartót hordanak, és lépten-nyomon az orrom alá dörgölik ezt. Most már a fiúk is csúfolni kezdtek. A nyáron együtt megyünk a tengerre, és nem tudom, hogyan bírom majd ki a piszkálódást, ha ilyen maradok. Már arra is gondoltam, hogy megmondom a szüleimnek, hogy nem megyek nyaralni az iskolával. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek, hogy javuljon a helyzetem, és ne különbözök a többiektől.

Nyuszi”

Válasz:

Kedves Nyuszi!

Bármi történik is, ne mondd le a nyaralásról, mert utána örök életedben bánkodsz majd, hogy te nem lehettél ott a többiekkel, és egy mindannyiuk számára fontos élmény nélkül maradsz. Azt is tudnod kell, hogy mindenki saját, egyéni tempójával fejlődik és növekszik, amire nem nagyon tudunk hatni, mert a természet, a gének, amit a szüleinktől örököltünk, határozzák ezt is meg. A modern életvitel, a táplálkozási szokások egy kicsit előbbre hozták az első menstruáció megjelenését a lányoknál, de még így is vannak, akik korábban, és vannak, akik később érőek. Amit megtehetsz: először is ignoráld azokat, akik csúfolnak és piszkálnak. Ha látják, hogy nem gyulladsz be, nem érték el a céljukat, nem tudnak kibillenteni a lelki egyensúlyodból, abba is marad náluk ez a csúnya, nem baráti, de emberinek számító viselkedés. Arra is gondolj, hogy az utóbbi időben a fiúknak, de a lányoknak is általában van egy személy a környezetükben, akire rászállnak, és piszkálják, utána meg már azt látod, hogy valaki más lett az élcélődésük célpontja. Mivel a nyár még aránylag messze van, megtörténhet, hogy addigra nálad is beindul a fejlődés. Beszéljess el anyukáddal, a nagymamáddal, hogy ők mikor kapták meg az első menstruációt, és náluk hogyan is mentek ezek a dolgok, mert nagyon nagy a valószínűsége, hogy te is kb. akkor kapod meg, mint ők. Rendszeresen mozogj, tornázz, táplálkozz egészségesen, és várd örömmel a nyarat.

„Kedves Bizi!

Kérlek, segíts! Nagy problémám van! Van egy fiú, aki már jó ideje nagyon tetszik. Ő a legjobb barátom is. Nagyon jól megvagyunk, sokat barátkozunk, beszélgetünk, sokat nevetünk együtt. Amikor kell, mindig ott vagyunk egymásnak. Nem tudom, hogyan mondjam el neki, hogy számomra ő több, mint egy barát, hogy szeretem. A barátnőim azt mondják, bizonyára én is tetszem neki, hogy egymásnak teremtettek bennünket, csak nem tudom, mi lesz, ha bevallom neki az érzéseimet. Magam is azt gondolom, hogy érez valamit irántam... Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek, mondjam meg neki, vagy várjak?

Álmoska”

Válasz:

Kedves Álmoska!

Sajnos én nem dönthetek helyetted, mert bármit mondanék, mindenben benne van a lehetőség, hogy nem úgy történnek majd a dolgok, ahogyan mi szeretnénk. Ha úgy látod és érzed, hogy te is tetszel a fiúnak, próbáld meg elmondani neki, hogyan érzel, de ne lepődj meg, ha ne adj'isten, visszautasít. Ha nem próbálsz meg, lehet, hogy lemaradsz egy szép szerelemről. De az is megtörténhet, hogy a fiúnak sokat jelentesz, de ő még nem érett meg arra, hogy szerelmes legyen, és nem a „nőt” látja benned, hanem a gyerekkori barátnőt. Ha nehéz dolognak tartod a személyes beszélgetést, használd ki a modern technika vívmányait és az üzenetküldés lehetőségét. Írj neki egy e-mailt vagy sms-t,

és várd a reakciót. Ha pozitívan válaszol, előtted egy szép időszak. Ha nem válaszol vagy visszautasít, akkor is jól jársz, mert tudni fogod majd, hogy hányadán is állsz vele, és mire számíthatsz vele kapcsolatosan. Mi pedig csak szoríthatunk neked!

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves vagyok. Egy hónapja járok egy fiúval. A gondom az, hogy nem érzem magam mindig jól vele. Megtörténik, hogy rettetően idegesít, és olyankor veszekszem is vele. Az is aggaszt, hogy még mindig reszket a térdem, amikor meglátom a volt fiúmat. Még mindig őt szeretem. Nem tudom, mit tegyek. A mostani fiúmat sem szeretném megbántani, annak ellenére, hogy sokszor untat, de a régiiben sem bízom, mert becsapott. Mit tegyek?! Segíts!

Új tavasz”

Válasz:

Kedves Tanácstalan!

A te eseted is bizonyítja, hogy nem kell minden áron járni valakivel, csak azért, mert a környezetetől nem akarsz lemaradni, vagy a többieknek és magadnak is bizonyítani szeretnél. Azt hiszem, már te is tudod, hogy a volt fiúddal nem kell kibékülnöd. Adj magadnak elég időt, hogy a fájdalmat, amit okozott azzal, hogy becsapott, a szakítással járó érzéseket feldolgozd, és új lapot nyithass az életedben. Az sincs rendjén, hogy a mostani fiúdat is félrevezetted. Azt hiszi, őt szereted, pedig nem kaphatja meg tőled, amit megérdemel, az odafigyelést, a neki járó szerelmet. Azt, hogy csak ő rá gondolsz, ő dobogtatja meg a szívedet, amikor meglátod, és teszi reszketeggé a lábaidat, amikor ott van a közeledben. A legjobb lenne, ha szépen elválnának útjaitok, mielőtt elmérgesednének a dolgok, mert nem sokára őt is zavarni fogja a szeszélyességed és a rosszkedved. Mond el neki az igazat, hogy egy ideig senkivel sem szeretnél járni. Így fogsz legtöbb jót cselekedni vele kapcsolatosan. Ezt az időt használd ki arra, hogy barátkozz fiúkkal, lányokkal egyaránt. Ezzel időt adsz magadnak, hogy mindkét félresikerült járásodat feldolgozd, tapasztalatokat szerezz önmagadról és a másik nemmel kapcsolatosan is, de a barátságokon keresztül. Idővel azt veszed majd észre, hogy mosolyogva gondolsz a két volt fiúdra, és még nagyobb mosollyal és tiszta szívvel állsz egy harmadik fiú előtt, akivel remélhetőleg kölcsönösen vonzódtok egymáshoz, kedvelitek egymást. Akivel akkor is jó lesz együtt lenni, ha unalmasakat mond. Szóval, önts tiszta vizet a poharakba!

„Kedves Bizalmas!

Tizennégy éves lány vagyok, és tudom már hetek óta, hogy nem szeretem a fiút, akivel együtt vagyok („úgy” is!). Valahogy nincs erőm, hogy megmondjam neki, hogy VÉGE. Ha megmondom neki, hogy nem akarok lefeküdni vele többet, tudni fogja-e, hogy szakítok vele?!

Lepkeszárny”

Válasz:

Kedves Lepkeszárny!

Most nem kezdek bele a mondókába, hogy még túl fiatal és éretlen vagy a szexre, és jobb lenne várnod, amíg testileg, érzelmileg, lelkileg és értelmileg is felkészült leszel erre a lépésre... Sajnos nem olyan egyszerű a dolog, hogy elutasítsd valamit, és egyértelmű leszel, hogy mi a szándékom. Mivel eltűntek a fiú iránti érzelmeid, nem érzed magad jól, amikor együtt vagytok, mondd meg neki világosan, hogy nem szeretnél többet vele találkozni, hogy már nem akarsz vele járni többé. És ne ugorj fejest egy következő viszonyba, csak azért, hogy ne maradj le a többiektől. Érdemes időt adni magadnak! Addig is inkább barátkozz, lányokkal és fiúkkal is egyaránt.

Hogyan légy boldogabb harminc percen belül?

Ahhoz, hogy boldog legyél, nem feltétlenül szükséges, hogy a hosszú távú álmaid megvalósuljanak. Akár most azonnal hozzákezdhetsz az „önboldogításhoz”! A következő 30 percen próbálj ki párat az alábbi tippek közül!

1. Mozogj, hogy feltöltődj energiával!

Tedd magad boldoggá! Ne ülj vagy feküdj le, miközben telefonálsz, hanem járkálj oda-vissza, vagy akár körbe-körbe a házban. Hazafelé menj lépcsőn lift helyett! Ha úti célod a közelben van, ne szállj buszra. Inkább tegyél egy gyors sétát!

2. Sétálj a friss levegőn!

Kutatások szerint a séta pozitívan befolyásolja az agyban lévő vegyi anyagok összetételét, és így javítja a hangulatodat. Lendületesen indulhat a napod, ha a szép, napos időben gyalog mész az iskolába.

3. Ismerkedj, vagy vedd fel a kapcsolatot a régi barátaiddal!

Küldj egy e-mailt azoknak a barátaidnak, akiket már régen nem láttál, vagy az olyanoknak, akiket jobban meg szeretnél ismerni! Kérdezd meg, hogy vannak, nem érnek-e rá a közeljövőben egy csésze teára és egy kis beszélgetésre. A szoros baráti és családi kapcsolatok a boldogság alappillérei. Ha barátságos

és kedves vagy, mások is kedvesek lesznek veled, ez pedig erősíti a baráti kötelékeket.

4. Tudd le a feladataidat!

Menj el a fogorvoshoz, ne halogasd tovább! Csináld meg a legutólatosabb házimunkát! Sok apró nyomasztó feladatod van? Mindennap szánj rájuk 20-30 percet, meglátod, nagyon hamar végzel velük. Készíts egy listát, és írd fel a kötelező feladataidat! Hidd el, ahogy pipálgatsz a feladatokat, egyre jobban fogod érezni magad amiatt, hogy ezeket a problémákat letudtad.

5. Teremts nyugodt környezetet magad körül és magadban is!

A külső béke hozzájárul a belső békéhez! Takaríts, szortírozz! Hidd el, ahogy csinosodik a ház, úgy lesz a te arcod is egyre mosolygósabb. Ehhez a tevékenységhez hallgass megnyugtató, hangulatos zenét!

6. Csinálj valami jót!

Mutasd be két barátodat egymásnak, akik eddig nem ismerték egymást, dicsérd meg az embereket, vegyél valami apróságot a barátaidnak, süss sütit, és vidd be az iskolába, hívd át a barátaidat teázni! Az ilyen apró jócselekedetek megváltoztatják a viszonyodat a környezeteddel. Ez egy oda-vissza játék, ha pozitív dolgokat adsz, pozitív visszajelzéseket kapsz.

7. Színészkedj egy keveset!

Az álmosolyból valódi boldogság lesz, majd meglátod! Kutatások szerint még egy műmosoly is javítja a hangulatodat. A mosoly barátságos kinézetet kölcsönöz neked, és így mások is bátrabban közelednek majd feléd.

8. Tanulj valami újat!

Biztos vannak olyan témák, amiről többet szeretnél tudni. Írj egy kis listát ezekről, és keress rá a kulcsszavakra az interneten! Naponta 15 percet szánj egy-egy témára, hogy kielégítsd a tudásszomjad! Ha nem szeretsz számológépen olvasni, menj el a legközelebbi könyvesboltba, és vegyél egy könyvet a választott témáról. Kuporodj a kanapéra, és olvasd azokról a dolgokról, amik érdekelnek! Ne azt válaszd, amit úgy érzed, hogy tudnod kellene, hanem azt, amit tudni akarsz, ami igazán érdekel.

Vannak emberek, akik úgy gondolják, hogy önmagunkat boldoggá tenni önző cél, ám a boldog ember barátságos, rokonszenves, társasági lény, aki egészséges és jobban teljesít. Emellett a boldog emberekben nagyobb a hajlam mások segítségére. Által, hogy önmagad boldoggá tételére törekszel, másokat is boldoggá teszel.

Örök vita tárgya, főként a 20. század végétől, hogy kizárólag a hosszú haj nőies-e. Számos olyan híres nő van, akinek a haja rövid. Gondoljunk csak itt például Diana hercegnőre vagy Victoria Beckhamre. Az évszázados hagyományok azért nem vesztek ki belőlünk, a hosszú haj ma is a nőiség egyik szimbóluma.

Mi szól a hosszú haj mellett?

A hosszú hajból rengeteg frizura készíthető. Hordhatjuk feltüzve, befonva (ismét divatos), kontyolva, tupírozhatjuk, kivasalhatjuk, begöndöríthetjük. Ha minden este és reggel kifésüljük a hajunkat, sokkal éllettebb lesz.

Hosszú vagy rövid haj?

Hiába azonban az éveken át növesztett hosszú haj, ha fénytelen, fakó, a végei töredeztettek. Sokan félnek, hogy a fodrász nagyon nekiesik a hajuknak, és hosszú időn át növesztett hajukból valami rövidet farag. Pedig az ilyen hajra nem ráfér akár egy jó 10 centis vágás is, hogy az új megteljen étellel és ápolts legyen.

Ne félj az ollótól! Sokkal szebb a hajad kicsit rövidebben és ápoltnak, mint hosszasan és csapzottan. Érdemes 2-3 havonta egy frissítő vágást kérni a fodrászodtól. Mevlátod, a hajad meghálálja.

A hosszú haj ápolása időigényes, de megéri a fáradságot. A hajtípusodtól függetlenül a hajvégeket mindig ápolj. Egy kevés hajápoló olajjal vagy krémmel mindennap átdörzsölheted reggel és este is. Ma már kaphatóak olyan hajápolók, melyeket nem kell kimosni. Szerezz be te is ilyen!

Sokak bánata, hogy hiába hosszú a haja, kevéske és vékony szálú. Ma már ezen is lehet segíteni különböző hajhosszabbító és hajdúsító eljárásokkal.

Mi szól a rövid haj mellett?

Sokan úgy gondolják, a rövid haj nem nőies. Vannak viszont olyanok is, akiknek kifejezetten ez jön be. Egyes nők kimondottan rövid hajra születtek, jobban kiemeli a szép arcukat, nagyon jól áll nekik.

A rövid haj általában a karakteres, „nem beolvadni a nagy masszába”, vagány egyéniségeknek a stílusa. Fontos, hogy ha elhatározzod, hogy hosszú sörényedet levágatod rövidre, profi fodrászt válassz, akinek láttad már a munkáját, mert könnyen sírás lehet a vége. Egy ügyes kezű fodrász megkönnyíti az otthoni hajformázást is. Ha az alap hajvágás profi, akkor egy kis hab is elég, és kész a frizura, nem kell órákig kinlódni, hogy minden tincs be legyen löve.

Ápolása nem időigényes, de érdemes itt is sok pluszt bevetni. A haj ilyenkor is igényli a kényeztetést, a balzsamot, a kondicionálót, a vitaminos pakolásokat. Általában gyakoribb mosást igényel, mivel a sok hajformázótól könnyebben zsírosodik, és így a szennyeződés is könnyebben lerakódik rajta.

Huascarán Nemzeti Park

Az Andok hatalmas, észak-déli irányban futó hegylánc alkotja Peru gerincét, melyet a Santa folyó szel át a természetes folyosónak is beillő Huaylas-szurdokon keresztül. Nyugat felől a Cordillera Negra sötét sziklái, keletre a Cordillera Blanca méltóságteljes, örök hóval borított csúcsai emelkednek. A Huascarán 6768 méteres magasságával Peru legmagasabb hegye.

A nemzeti parkban nem kevesebb mint huszonhét 6000 m-es magasságot elérő havas csúcs emelkedik. A Huascarán mellett ide sorolható a 6655 méteres Északi-Huascarán, illetve a 6410 m magas Huantsán. A hófehér Alpamayo (6120 m) 1966-ban elnyerte a világ legszebb csúcsa kitüntető címet.

A lélegzetelállító magashegyi tájat alpesi tavak tarkítják. A Santa folyó völgyét mintegy 200 különböző méretű tengerszem színesíti. Közülük harminchat több mint egymillió köbméter térfogatú. A legismertebb és egyben leglátogatottabb az Alsó- és Felső-Llanganuco-tó. A két tengerszem viszonylag könnyen megközelíthető, meredek sziklafalak közé zárt víztükrük nem mindennapi látvány. A Marañón folyó völgyében további 71 tavacska díszel.

A Marañón folyó a Huayhuash-hegylánc számtalan kis tavából ered, melyek vize a Lauricocha-tóban gyűlik össze, hogy azután onnan a Keleti- és Központi-Andok keskeny völgyében haladjon észak felé. Miközben a Cordillera Blanca számos vízfolyását magába fogadja, egy sor látványos zuhogón, szűk és mély kanyonon keresztül folytatja útját. Borja vidékén még sebes folyású, örvénylő és sodró a vízfolyás, majd az Amazonas-medencébe érve lelassul és hajózhatóvá válik. A Marañón még az Iquitos előtt egyesül az Ucayali folyóval, s kettejük találkozásából születik az Amazonas.

Kondor és vikunya

Az Andok hegyláncának jelképmadara az amerikai szárnyasok közül a legnagyobb testű andesi kondor. Szárnyának fesztávolsága 3 méter, számos legenda hőse, a hegyi népek mitológiájának jellegzetes alakja. A többi keselyűfélehez hasonlóan dögevő, feje és nyaka csupasz, hogy az elhullott állatok rothadó maradványai ne tapadjanak a tollára.

Macskanyúl

A nemzeti park déli része, az Acococha tájéka a kistestű vikunya (*Vicugna vicugna*) otthona. A Huascarán területén élő populáció a faj legészakibb előfordulása. A párosujjú patás szőre a legfinomabb gyapjú előállítására alkalmas, ezért kedvelt vadászsákmány. Az ellenőrzés nélküli pusztítás miatt a vikunya mára sajnos számos helyen kihalt. A faj aggasztó fogyatkozása oda vezetett, hogy végül 1963-ban Peru, Bolívia, Argentína és Chile közös megállapodást írt alá az állatok nemzetközi védelméről, s az említett négy országban megtiltották vadászatukat és gyapjuk kereskedelmi forgalmazását.

A perui macskanyulak (*Lagidium peruanum*) kizárólag az Andok sziklái között élnek. Reggelenként szívesen napoznak a kiálló szirteken, s közben éberem őröknek, nem közeledik-e valamilyen ragadozó: puma, róka vagy vadmacska.

A park szurdokainak környékén, 2500–3000 méteres magasságban él a pápaszemes medve. Mindenevő, bár fő táplálékát a fiatal hajtások alkotják. Szokásait – azonkívül, hogy a fákon készít magának fészket – alig ismerjük. Egyedszáma folyamatosan csökken, főként mert a környék parasztjai a megművelt földterületek tönkretétele miatt üldözik. Hasonló a perui törpeszarvas helyzete is, melynek sorait vadászok tizedelték meg, de ma már Huascarán területén különleges védelmet élvez.

A világ legmagasabb trópusi hegyláncának havas csúcsait 1977-ben az UNESCO bioszféra rezervátummá nyilvánította, majd 1985-ben felvette a világörökség tagjainak sorába, hogy biztosítsa az Andok vidékének minél teljesebb védelmét.

1	2	S	3	4	5		6	7		↘
8		✿	9			✿	10		✿	T
11		12							13	✿
L	✿	14		✿	K	✿	✿	15		
16	17			18		19	✿	20		✿
21			✿	22			23	✿	24	25
D	✿	26	27		✿	✿	28	29		
30	31	✿	32		✿	33				
↙						GG			EE	

Keresztrejtvény

**Sziget. 1722-ben, húsvét napján fedezte fel egy...
A sziget neve... felfedező pedig... volt**

Vízszintes sorok: 1. A sziget neve, 8. Észak, 9. Tejtermék (ék. h.), 10. A hölgy párja (ék. h.), 11. Kedvelt sportág, 14. Mert angolul, 15. Halkan mond, 16. Sétál, 20. Argon, 21. Fordítva szarvasfajta, 22. Sztori, 24. Orosz folyó, 26. Ezen a helyen, 28. Francia divatmagazin, 30. Népiesen hív, 32. U. Ö., 33. Abban az időben.

Függőleges sorok: 1. A sziget felfedezője, 2. Nagyhatalom, 3. Vízben élő halevő emlős, 4. Korszak, 5. Szereti a hasát, 6. Helyiség belső sarka, 7. Írott szövege (ék. h.), 12. Kutyanév, 13. Ilyen kefe is van, 17. Asszonynévképző, 18. Leszakít, 19. Germánium, 23. Kugli, 25. Európai főváros, 27. Zuhany, 29. Lekever páratlan betűi, 31. Sporteszköz, 33. Nagyon öreg.

Betűrejtvények

1	BAL K GR	2	T KRT	3	LŐ SZ	4	P N TA
---	----------	---	-------	---	-------	---	--------

Skandináv rejtvény (12.)

Rejtvényünkben megtalálod, hogy egyes vidékeken hogy nevezik húsvét másnapját, valamint, mi minden kerül húsvétkor a terített asztalra.

		VIRÁG (ÉK. F.)	HÁZ-ÖRZŐ KIS ZSIGMOND	DÍSZMADÁR (FORDÍTVA) NŐI NÉV	FÉLREUGRÓ	PLÁNE HEGYSSÉG SZLOVÁKIABAN	MUNKÁBA ÁLLÁS MAGYAR-ORSZÁG	DRÁMAI HŐSNŐ	↘
5									
ESZÉK			FENTRŐL NÉZI LABORATÓRIUMI KELLÉK				TÖR BETŰI U. V.		
GULIVER ITT IS JÁRT SUGÁR							AZERI FŐVÁROS FORDÍTVA		
SVÉD-ORSZÁG	FORDÍTVA ÁS	SZÖVEGHEZ KAPCSOLÓDÓNAK JÁTSZMA		GRÓF KÁRT TESZ VALAMIBE		VÉGÁLLOMÁS ELEJE			
VERJ TISZTELET-ADÁS		SAS BETŰI	MÁSIR IRÁNYBA FORDÍTVA OLT			MÉG LEJEBB	PERIRAT RÉSE		
			BELGIUM	OTTÓ EGYNEMŰI KOMA PÁROSAI		AUSZTRIA INDULATSZÓ ELEJE	KÁD BETŰI		
FÉL ÖT	LES BETŰI A 3. SZEMÉLY		ELEKTROMOS RÉSZECSCKE NORD		MESSZIRE ZÉRÓ		É. A. N. KÉN		
↙		TT						S	ITTRIUM

Keresztiszavak

			L	K	A			
			O	R	L			
			CS	I	M			
V	A	L			Á	G	O	S
N	Y	I		T		Á	G	A
S	Z	A	K			O	L	Ó

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen is, csak arra vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj!

O	LY	I
D	O	T
Ó	S	E

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen is, csak arra vigyázz, hogy értelmes szavakat kapi!

Ölelkező szavak

1 VÁNDOR
FÉSZEK

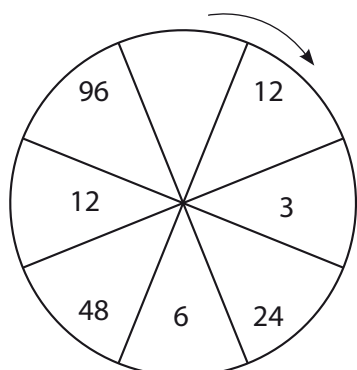
2 VÁNDOR
POROND

3 VÁNDOR
BEJÁRÓ

4 VÁNDOR
TÁNC

A vonalak helyére olyan szavak illenek, amelyek mind a felső, mind az alsó szóval külön-külön is szóösszetételt alkotnak.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

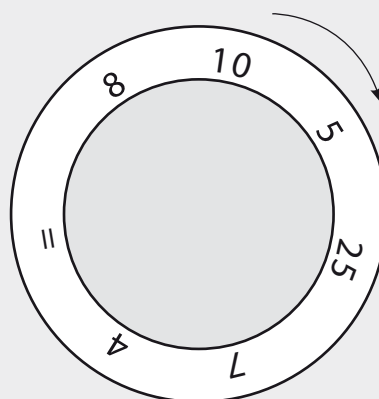
1				
2				
3				
4				
5				

Vízszintes sorok:

1. Játszóterén is van,
2. Az egyik szín,
3. Rengeteg ember,
4. Kutat,
5. Nagyobb helység.

Az átlóban
egyfajta húsvéti
tojás neve rejtőzik.

Körbe-körbe

Helyezd
el a négy
alpműveleti
jel mindegyikét
az ábrába
úgy, hogy az
eredmény 8
legyen.

A 11. szám megfejtései

Keresztrejtvény

...mégis bement a templomba.

Betűrejtvények

1. szerfelett féltékeny, 2. egyenruha, 3. kabaré, 4. énekkar

Felül is, alul is

Szudán, Ruanda

Hatból hét

Bajmok

Ölelkező szavak

1. barack, 2. író, 3. puska, 4. láb

Lóugrásban

1. Kishegyes, 2. Doroszló, 3. Szabadka

Szókerék

agyafúrt – az óramutató irányától eltérően jobbról balra haladunk, az F betű hiányzik

A 10. skandináv rejtvény megfejtése:

sajtószabadságot, Táncsics Mihály

Könyvjutalmat kap:

Liza Ležaić Schweitzer, Szabadka

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

Itt a húsvét, a napsütés és a jó idő. Ne csak a szabadban, hanem a szobában is élvezd a természet közelségét!

Díszítési ötletek

Tavasszal nyílik a barka, mely a húsvét egyik jelképe. Szedj néhány ágat, és állítsd őket egy szép vázába! A dísz önmagában is megállja a helyét, de feldobhatod az összeállítást, ha színes, előzőleg kifújt tojásokat aggatsz rá.

– Vágj ki kartonból csibéket, nyulakat, tojás formájú alaklemezeket. Kedved szerint díszítsd és színezd őket, majd ragaszd rá egy hurkapálcikára az elkészült műveket. Egy virágzó cserépnövény mellé tűzdelve kedves díszei lehetnek a szobádnak.

– Ha inkább a 3D mozgatja meg a fantáziád, akkor styroportojásokat szúrj a hurkapálcikára, és díszítsd fel őket! A hobbiboltokban beszerezhető apróságok és némi fantázia segítségével akár tollas csibét is készíthetsz az alapanyagokból.

– Színes, levegőn száradó gyurmát lapíts kb. fél centisre, majd formáld belőlük tojást. Késsel óvatosan vágd körbe őket, majd fogpiszkáló segítségével díszítsd is ki a tojásokat. Még a száradás előtt szúrj beléjük egy hurkapálcikát.

– Szedj néhány zöld levelet (pl. pityanglevelet), néhány szép tarka virágot, és rendezd el őket egy fonott kosárban. Tegyel melléjük festett tojásokat.

– A jácint kihagyhatatlan eleme a tavaszi díszítésnek. Illatával csodás hangulatot varázsol a szobádba, de a látványa sem utolsó.

Tojásdíszítés

– Fogj egy főtt tojást, majd egy levelet vagy valamilyen szabályos növénykét, és

gondosan szorítsd rá a tojás héjára. Csavard be szorosan egy harisnyába az egészet, majd mártsd bele tojásfestékbe! Ha nem mozdult el a levél, akkor az eltávolítása után egy szép mintát fogsz kapni. Természetesen nemcsak növényeket, hanem különböző formájú matricákat vagy szalagokat is ragaszthatsz a tojásra.

– A tojásra ragaszthatsz gyöngyöt, matricát, flittert vagy masnit is. Ezek leginkább az egyszerű, egyszínű tojásokon mutatnak jól.

– Ajándékszalaggal tekerj körbe egy színes tojást. Ez a megoldás akkor is nagyszerű, ha a tojást előzőleg nem festetted ki, és csak a szalaggal díszíted.

– A lepréslent növénykéket, leveleket ráragaszthatod a tojásra. Különleges és kedves megoldás!

– A tojások héját is felhasználhatod. Az előzőleg színezett tojások héját törd különböző méretű darabokra, majd díszítsd velük a főtt tojásokat.

– Hegyezz meg egy gyertyát, és rajzolj vele a tojásra kedved szerint. Tedd a festékbe a tojást, majd törölgesd át az egészet, hogy a felesleges viaszt el tudd távolítani róla.

– Szedj szét egy szalvétát lapjaira. A tojást egyenletesen kend be szalvétaragsztóval, majd gondosan simogasd rá a kiválasztott szalvétát.

– Ragasztó segítségével csinálj egy mintát a tojásra, majd forgasd meg különböző magvakban, reszelékekben (pl.: mák, kókuszreszelék)! Gyorsan dolgozz, mert megszárad a ragasztó!

Tipp: Ha étolajos vattával kened át a befestett tojásokat, nagyon szépen fognak csillogni.

A húsvéti tojás

Tudod-e, honnan származik a húsvéti nyúl és a tojás? A tojás a tisztaság, a termékenység és mindenekelőtt az élet szimbóluma. A középkorban még fizetőeszköz is volt. A kereszténységben a tojás az újjászületés szimbóluma.

Már a 13. századból vannak írásos emlékeink a tojás festéséről. 1615-ben Strassburgban említik először „húsvéti tojás”-ként. Eredetileg a tojások egyszínűek voltak. A leginkább elterjedt szín Nyugat-Európában a piros, Kelet-Európában pedig az arany volt. Csak a 17. században kezdték többszínűvé festeni, illetve különféle mintákkal ellátni.

A húsvéti nyúl

A húsvéti nyúl a termékenység szimbóluma, és először a húsvéti képeken a tojás mellett ábrázolták.

Nyúl és tojás ősi kapcsolata a kutatók szerint a germán hagyományok alvilági istennőjének legendájában jelenik meg: eszerint a

nyúl eredetileg madár volt, s az istennő haragjában négy lábú állattá változtatta.

A húsvéti bárány

A legősibb húsvéti jelkép a bárány. Éppen úgy kapcsolatba hozható azzal, hogy a bárányok tavasszal jönnek a világra, mint azzal a közismert vallási tétellel, miszerint Jézus Krisztus áldozati bárányként halt kereszthalál az emberiség megváltásáért.

Barka

A barka bolyhos virágainak különleges gyógyerőt tulajdonítottak a régiek. Ha a családi tűzhelybe dobták, megóvta a házat a bajoktól, lenyelve pedig gyógyszerként elmulasztotta a torokfájást.

A húsvét jelképei

Elütött macska

- Hölgyem, borzasztóan sajnálom, de elütöttem a macskáját! Szeretném valahogy jóvá tenni a dolgot.
- Semmi akadály, de tud maga egeret fogni?

Zsidó optikus

- A zsidó optikus tanítja be segédjét:
- Amikor a vevő kiválasztotta a szemüvegét, és az árat kérdi, azt mondod: 10 dollár. Ezután figyeled a reakcióját. Ha nem szörnyed el, akkor hozzáteszed: A lencse még 10 dollár. Ha még ezt is elviseli, akkor azt mondod: Darabonként.

Udvarias Terminátor

- Mit mond az udvarias Terminátor?
- ???
- Elnézést, hogy félbeszakítom.

Csap

- A skót szállodában egy vendég panaszkodik:
- Kérem, a szobában a csapból csak 20 fokos víz folyik. Miért írják akkor a prospektusban, hogy hideg és meleg víz is van?
 - Mert mosakodni hideg, inni viszont meleg...

Járdaszegély

- A nő leparkol a kocsihoz, és megkérdezi a férjét:
- Drágám, nem álltam le túl messze a járdaszegélytől?
 - A baltól vagy a jobbtól?

Tűzoltóautó

- Nagy bozöttűz van, amit a tűzoltók nem tudnak eloltani. Segítségül kihívják hát a szomszéd falu önkéntes tűzoltóit, akik egy ütött-kopott tűzoltóautóval, meg is érkeznek. A tűzoltóautó nagy hévvel behajt a lánokok közé, megáll a tűz közepén, leugrálnak róla a tűzoltók, és elkezdik locsolni a tüzet, amin némi viaskodás után sikerül is úrrá lenniük. A közelben lakó farmer annyira meghatódik az önkéntesek bátorságán, hogy a parancsnoknak átnyújt jutalmul egy tekintélyes összeget. A közelben levő riporter azonnal lecsap a szenzációra, és interjút készít a parancsnokkal:
- Nagyon bátor dolog volt, ahogy egyenesen behajtottak a tűzbe! Tudja már, hogy mit fognak kezdeni ezzel a nagylelkű adománnyal?
 - Nos, igen. Először is megjavíttatjuk ennek a nyavalyás tűzoltóautónak a fékjét!

Az egerek

- Dániában Peterszon úr egérfogókat váltogat. Már ki is választotta a megfelelőt, mire a boltos udvariasan megkérdezi:
- Becsomagoljam, kérem?
 - Nem – kiáltja dühösen a vevő – , majd ideküldöm magának az egereket...

Állatkertben

- Anyu! Nézd azt a nagy majmot! Pont olyan, mint a szomszéd bácsi.
- Na de, Jancsi! Szégyeld magad! Hogy mondhatsz ilyet, méghozzá jó hangosan?!
- Ugyan anyu! Hát a majomnak fogalma sincs, miről beszélünk...

Sütemény

- Egy férfi folyton arról prédikál a feleségének, hogy ha jobban szervezné meg a házimunkát, mindenre jutna ideje.
- Egyik délután egyedül marad otthon, és gondolja, hogy majd ő bebizonyítja, milyen gyorsan meg lehet egy süteményt sütni. Néhány óra múlva becsönget a szomszéd:
- Mi újság, csak nem süteményt sütötél?
 - De, igen, aztán még megpucoltam a konyhaablakot, elmosogattam, lemostam a falakat, kimostam a függönyt, és még le is zuhanyoztam – válaszolja a férj kimerülten.
 - És hogyhogy ilyen nagy munkába fogtál? – kérdi a szomszéd.
 - Hát, az úgy kezdődött, hogy a sütemény alapanyagait beraktam a turmixgépbe, és elfelejtettem rátenni a tetejét.

Papagájtanítás

- Mórickát fülön csípi az anyja:
- Mit hallok kisfiam, hogy csúnya szavakra tanítod a papagájt?
 - Dehogy mama, pont fordítva, én csak azokat a szavakat ismétlem előtte, amiket nem szabad kimondania!

Cirkusz

- Ha Skóciában turnézunk – meséli a cirkuszigazgató –, sosem szedek belépőt. Így persze tódulnak az emberek...
- Jó, jó, de mi ebben az üzlet?
- A műsor végén odaállítjuk az állatidomárt a legvadabb oroszlánossal a kijáráthoz, és kiteszünk egy táblát:
„Kilépés fejenként 5 font.”

– A szomszéd kutya az, téged keres!

– Apa, a pókok találták fel a bungee jumpingot?

Elítélt

Az elítélt épp a villamosszékekben ül, és a kivégzésére vár, amikor hirtelen elkezdi csuklani.

- Az őt megkérdezi tőle:
- Mi az utolsó kívánsága?
 - Szeretném, ha megijesztenél!

Birkaszámlálás

Két birkapásztor beszélget:

- Neked hány birkád van?
- Fogalmam sincs!
- Hogyhogy nem tudod?
- Hát eddig akárhányszor megpróbáltam megszámolni a birkákat, mindig elaludtam.

Szemüveget hord

Két rendőr barkochbázik:

- Férfi?
- Igen.
- Fekete haja van?
- Igen.
- Szemüveget hord?
- Igen.
- A munkatársam?
- Igen.
- Rákérdezhetek?
- Igen.
- Ki az?

A cipő nyelve

- Jean! Miért szorít ennyire ez a cipő?
- Talán azért, mert bent maradt a nyelve, uram.
- Jó, de ha kidugom a nyelvemet, akkor is szorít.

Őrangyal

A faluban este kerekezik haza a helyi plébános. Megállítja a rendőr, és így szól hozzá:

- Atyám, ezer dinárra büntetem, mert veszélyeztette a közlekedés biztonságát!
- Ugyan, fiam – legyint a pap –, nem történhet nekem semmi bajom, hiszen az őrangyalom állandóan velem van.
- Igen? – mondja a rendőr. – Akkor kétezeret kell fizetnie, mert ketten nem ülhetnek egy kerékpáron.

Öt kiló krumpli

- Öt kiló krumplit szeretnék, de attól félek, nem bírom el – mondja egy idős asszony a zöldségesnek.
- Dehogynem, majd ügyesen mérem meg!

Kocsi a garázsba

- Édesem, ne haragudj, de nem tudtam bevinni az autót a garázsba – mondja a feleség este a férjének.
- Miért nem? Tudod, hogy nem szeretem, ha kinn hagyod!
- Túl sötét van már, és biztos nem találom meg minden egyes apró darabját...

Ventillátor

- Két rendőr először járőrözik repülőtéren. Megkérdezi az egyik rendőr a másiktól:
- Mi az ott? – mutat a repülőgép propellerjére.
 - Ventilátor – mondja a másik.
 - Húú, de ez nagyon gyorsan forog.
 - Biztos nagyon izzad a pilóta...

Telefonálás

Gazsit felhívja a barátja:

- Na szia, hogy vannak a gyerekek?
- Hát kösz, jól.
- És a feleséged?
- Hát, ő is már jobban van.
- És a testvéred?
- Hát, már ő is jól van.
- Figyeld! Csak azért hívtalak, hogy mikor adod meg a pénzt, amivel tartozol?
- Kérem, a sípszó után hagyjon üzenetet!

A szél

- A földrajztanár felszólítja Móríckát:
- Definíáld nekem a szél fogalmát!
 - A szél olyan levegő, amelyiknek sürgős dolga van.

Legrövidebb

- Az indiánok elfognak négy cowboyt. Így szól a törzsfőnök:
- Akinek a legrövidebb a neve, az szabad, a többiek meghalnak. Mutatkozzatok be szépen!
 - John – mondja az első.
 - Joe – mondja a második.
 - X – mondja a harmadik.
 - Félix – mondja a negyedik.

Abszolút rendőr

- Ki az abszolút rendőr?
- Aki letartóztatja a gyilkos galócat és a lopótököt is!

Eltűnt kínai

- Hogy hívják az eltűnt kínait?
- ???
- Nin Csen!

– Ne csak állj ott, anya! A tengernagy elvesztette a szappant!

– Hogy lehet ez a mennyország, amikor itt nincsenek fák?

A csehországi Kladno városkában tavaly is meghírdették a nemzetközi jellegű Kladnoi mókuska elnevezésű képzőművészeti pályázatot. A sorrendben tizenharmadik felhívásra a világ 23 országából összesen 4160 alkotás érkezett. A szabadkai EmArt Műhelyből a következő növendékek értek el helyezést: Korsós Karolina és Matea Lukač első, Viktoria Semi második, míg Jurcsák Tímea harmadik lett.

Viktoria Semi

Matea Lukač

Némedi Emese, a szabadkai Október 10. iskola tanulója a versmondás terén elért kimagasló eredményeiért kiérdemelte a Kistehetség kitüntetést és a vele járó díjat, amit ünnepélyes keretek között adtak át a Tanítóképző Kar disztermében. A rendezvény szervezője a Vajdasági Tehetségsegítő Tanács.

Körmöndi Aranka

Korsós Karolina

Jurcsák Tímea

POSZTERÜNKÖN:

Cleo, Rikki és Emma sellőányok,
a H₂O – egy vízcsepp elég című
filmsorozat főszereplői, Bauer Kira
bezdáni olvasónk kérésére

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

66 éves a Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ szerk@jopajtas.info